Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 207. — ŠTEV. 207. NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 4, 1917. — TOREK, 4. SEPTEMBRA, 1917. VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Mirovno prizadevanje papeža.

PAPEŽ ŠE NI IZGUBIL UPANJA, DA BI SE MOGLO SKLENITI MIR. — IZ RAZOČARANJA V OPTIMIZEM. — TOČKE, V KATERIH SE STRINJA PREDSEDNIK WILSON S PAPEŽEM. — MNENJE ITALJANSKEGA ČASOPISJA. — TEMELJITE IZPREPREMEMBE GLEDE POLJSKE IN BALKANA.

Rim, 3. septembra. — Papež Benedikt še ni izgubil upanja, da je mogoč mir v soglasju s principiji predsednika Wilsona, namreč potom demokratizacije Nemčije. Prvemu razočaranju, ki je sldeilo odgovoru predsednika Wilsona, se je pridružilo bolj optimistično razpoloženje.

Papež vidi danes v predsednikovi poslanici upanje na mir, ne pa hladnega odklonjanja vsakega miru. Papež upa vsled toga, da bo v Nemčiji državni kanceler kmalu odgovoren narodu za svoja dejanja.

Iz najboljšega vira se je izvedlo, da je črpal papež iz par odstavkov odgovora predsednika Wilsona svoj novi pogum. Njegovo mnenje je, da bo povzročilo razlikovanje predsednika med nemškim narodom in nemško vlado popolno izpremenitev nazorov v zavezniških deželah.

Istočasno pa vidi papež v predsedniku Wilsonu moža, ki se med vsemi glavarji zavezniških držav najbolj zavzema za nadaljevanje vojne. Kljub temu pa je Vatikan prepričan, da je lahko spraviti v soglasje pošten krščanski mir, ki ga zagovarja papež, s politiko predsednika Wilsona.

Glavne točke, v katerih se sklada mnenje predsednika z mnenjem papeža so naslednje:

— Nikakih povračilnih in kazenskih odredb;

— Nikakega raskosanja držav.

— Nikakih posebnih trgovskih pogodb, ki bi škodovale drugim.

— Nikakega direktnega ali indirektnega omejevanja glede uporabe morja.

V zvezi s tem se poroča, da sta oba nemška kajzerja pristopila k temu programu ter se izjavila za demokratizacijo svojih dežel.

V tukajšnjih diplomatičnih krogih prevladuje naziranje, da je proklamacija predsednika Wilsona, v kateri se govori proti razkosanju držav, zmanjšala nevarnost, da bi napovedala Avstrija Ameriki vojno.

Nek gotovo inspiriran članek v "Corriere d'Italia" poroča naslednje:

— Vrjetno je, da bo odgovoril papež na ugovore predsednika Wilsona in drugih kakorhitro bodo prišla od tozadevnih držav oficielna poročila. S tem se bo pa omogočilo nadaljne diskusije, s katerimi bodo lahko nadaljevali.

Predsednik Wilson se moti, če misli, da se zavzema papež za vstanovitev takega položaja kot je bil prej.

Temu nasproti predlaga papež korenite in temeljite izpremembe glede Poljske, Armenske in Balkana.

Nočemo se prepirati glede bistvene vsebine odgovora predsednika Wilsona, vendar pa priznavamo moč idealov, ki prevevajo celo njegovo izjavo. In te ideale je treba uresničiti.

Vatikanski "Osservatore Romano", ki pojasnjuje naziranje papeža, očita predsedniku Wilsonu več stvari, ki se ne tičejo naravnost poslanice, ki pa so v stiku z zadevami, ki so obstajale pred daljšim časom.

Povdarja se, da je papež svoj poziv osebno podpisal, vsled čegar bi moral tudi predsednik Wilson sam podpisati svojo izjavo.

Nadalje izjavlja kot neprimerno, da je bila objavljena poslanica predno je prišla v roke papeža in da je bila sporočena brzojavnim potom mesto potom kurirja kot je navada v takih slučajih.

Nadalje izvaja list, da se nahajajo med izjavami predsednika Wilsona iz prejšnjega časa in njegovimi sedanjimi izjavami velika nasprotja.

Grof de Sallis, angleški poslanik v Vatikanu, ki je izročil odgovor ameriškega predsednika, je izjavil, da je bil papež zelo presenečen vsled odklonitve predsednika, da pristane v njegove predloge.

Veliko žalost pa je predvsem povzročila absolutna obsodba Nemčije in njene perfidije od strani ameriškega predsednika.

Rim, 2. septembra. — Danes se je tukaj prav posebno povdarjalo, da ne bo opustil papež svojih mirovnih predlogov in korakov, ki bi vodili k miru. Kakorhitro bodo vsi vojskujoči se odgovorili na njegovo mirovno poslanico, bo vprizoril v tem pogledu drugi poskus, ter naštel točke, glede katerih bi se lahko vsi zedinili in glede katerih bi bilo mogoče razpravljati v doglednem času.

Vrjetno pa je, da se bo še pred odposlanjem te druge poslanice papeža vprizorilo poskus prav posebne vrste.

Skušal bo namreč privesti ameriškega predsednika do drugega prepričanja. Vatikan bo predvsem skušal pojasniti Wilsonu, da njegovo naziranje o nadaljnem in končnem bojevanju ni pravilno ter pri tem tudi omenil, da velja njegova izjava za vse zaveznike.

V nekaterih krogih se glasi, da se bodo vršila med Vatikanom in Washingtonom dolga pogajanja in da bodo odločilnega pomena.

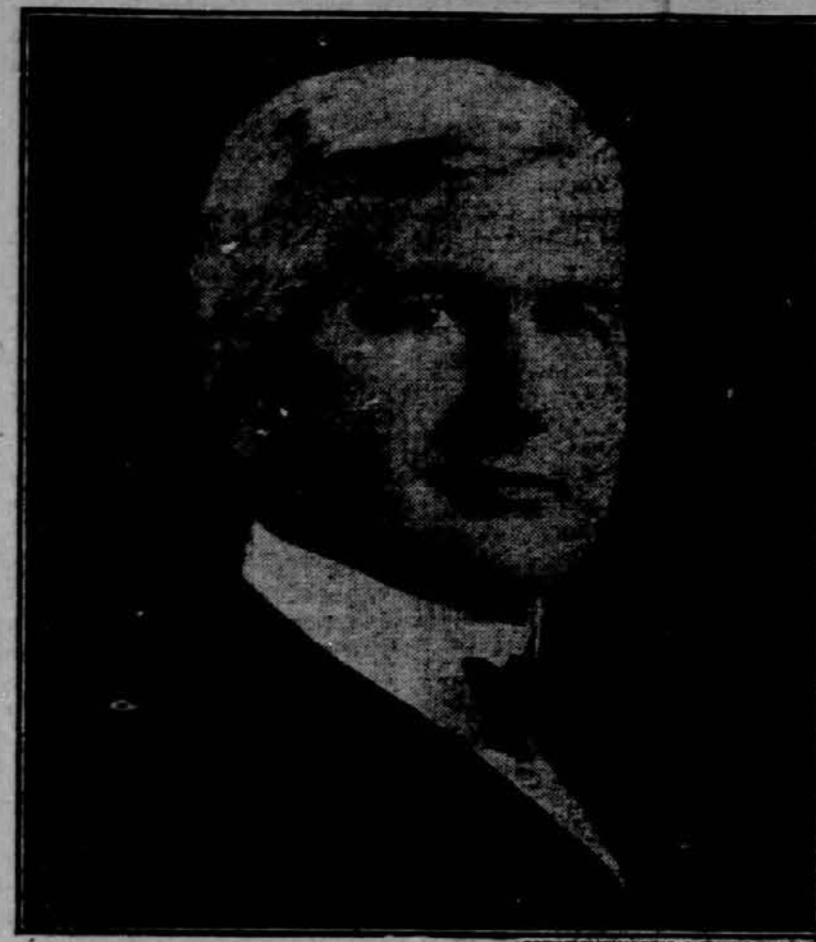

OSCAR A. PRICE,
ki bo vodil publikacijo za bodoče Liberty posojilo.

Zajetje avstrijskega brodovja.

AVSTRIJSKO BRODOVJE, KI JE ZAJETO V PRISTANIŠČU PULJU, SE BO MORALO NAJBRŽE VDATI ZAVEZNIKOM, KAJTI NAJVEČJI AVSTRIJSKI TOPOVI NE SEŽEJO TAKO DALEČ, DA BI SE MOGEL POSREČITI BEG IZ PRISTANIŠČA, NAKAR BI SE SEVEDA VNELA VELIKA POMORSKA BITKA.

Washington, D. C., 2. septembra. — Celo avstrijsko brodovje je v nevarnosti, da bo čisto uničeno v utrjenem morskem pristanišču Pulju, veliki mornariški postojanki ob Jadranskem morju in sicer radi velikih uspehov, ki so jih dosegli Italjani tekom svoje zadnje ofenzive.

Italjani, ki so napredovali na visoki ravnini Banjšici in vzhodno od Gorice so naleteli sicer sedaj na močnejši odpor, s katerim skušajo Avstrijci vstaviti nadaljno prodiranje Italjanov po čepovanski dolini.

Do Trsta vodi le ena sama pot in sicer preko kraške visoke planote v smeri proti Kostanjevici in Brestovici.

Na ta način bi se lahko laška armada izognila utrjenim postojankam na Grmadi, prav tako kot se je izognila avstrijskim pozicijam na Sveti Gori.

Avstrijske utrdbe na Grmadi, ki je skoraj nezavzetna, so sicer zelo trpele od strašnih obstreljevanj in vsled močnega ognja angleških in laških monitorjev, ki so se zdaj varno vrnili v svojo postojanko v Banzano.

Te naravnost strašne bojne ladje, ki gledajo iz vode le par čevljev, je lahko povesti preko nizkih polja v morju ter so le malo izpostavljene nevarnosti od strani podmorskih čolnov.

Ti monitorji so pet dni obstreljevali Grmado ter važno železniško zvezo med Grmado in Trstom.

Vse potrebne razdalje pa so ugotovili laški aeroplani.

Monitorji so se vrnili v svojo prvotno postojanko le s tem namenom, da vzamejo na krov municijo in proviant ter se bodo takoj vrnili k dejanskim operacijam.

Na krovu pa imajo večje in težje topove kot katerakoli avstrijska bojna ladja v Pulju.

Pulj je sicer izvanredno močno utrjena postojanka in do avstrijskega brodovja se lahko pride le potom indirektnega ognja.

Vhoda v pristanišče pa si ne more izsiliti nobena vojna ladja na svetu.

Zavezniški monitorji pa so lahko izven pristanišča in zaliva, dočim jih avstrijski topovi ne morejo doseči. Na ta način pa bi se lahko v najkrajšem času razdejalo celo avstrijsko brodovje.

Soška fronta.

Dunaj, Avstrija, 2. septembra. Vrhovno avstrijsko armadno vodstvo je sporočilo naslednje glede dogodkov na laški fronti:

Italjanski letalci so nanovo vprizorili napad na odprto mesto Trst ter vrgli približno sedemdeset bomb.

Na soški fronti se niso završili včeraj nikaki večji boji. Odbili smo delne napade Italjanov na visoki planoti Banjšici, in naši oddelki so uspešno zavrnili vse poskuse nasprotnika, da [illegible] naprej.

V okolici Gabriela je naša artilerija zadrževala prodiranje vseh laških čet.

V soboto ponoči je padlo v naše roke deset častnikov in 350 mož, ki so pripadali šestim različnim laškim polkom.

Rim, Italija, 2. septembra. — Laško vrhovno armadno vodstvo poroča naslednje:

Na fronti ob Julijskih Alpah ni bilo delovanje močno, in odbili smo več protinaskokov ob južnem robu visoke planote Banjšice. Istotako smo odbili veliko protinaskokov pri gori Sv. Gabriela, severozapadno od Gorice. Naši letalci so uspešno obstreljevali sovražne pozicije [illegible]

Sv. Mihaela smo ponovno obstreljevali sovražno lahko baterijo.

V dolini Brestovice in na Krasu so razširile laške čete osvojitve, katere so zadobile v četrtek in petek.

Naše čete so zajele 1400 mož, zaplenile devet strojnih pušk, pet zakopnih možnarjev ter veliko municije in drugega materijala.

Pri Stilfster prelazu so izvedli naši planinski oddelki v višini tri tisoč metrov sijajne napade ter zavzeli pozicije, ki smo jih izgubili iz rok dne 27. avgusta. Sovražnik [illegible]

Nove predloge.

V kongresu bodo te dni razpravljali o treh važnih predlogah, tikajočih se sedanje vojne.

Washington, D. C., 2. septembra. — Ta teden se bo moral pečati kongres s tremi velikimi vojnimi odredbami in sicer z izdajo certifikatov in bondov v znesku preko 11 tisoč miljonov dolarjev, nadalje z davčno predlogo v znesku treh miljard ter predlogo, potom katere hočejo zavarovati vojake in mornarje Združenih držav. Davčno predlogo bodo najbrže že v soboto predložili senatu. V kratkem času bodo sprejete vse ostale predloge.

Republikanci bodo pri razpravi glede vojnega posojila in izdaje vojnih obveznic zahtevali vstanovitev posebne kontrolne komisije ter bodo najbrže tudi nasprotovali gotovim določbam, vsled česar ne bosta obe predlogi sprejeti v dosedanji obliki.

Kljub državnemu prazniku bo razpravljal senat v pondeljek glede vojnih profitov, in do srede bo najbrže sprejeta cela nova davčna predloga.

Poslanska zbornica je bila včeraj odgodena ter bo šele v torek pričela z nadaljnimi zborovanji. Kljub temu pa pričakujejo, da bodo vse tozadevne predloge sprejeli na glasovanje že v sredo, nakar se bo pričelo razpravljati o predlogih glede zavarovanja vojakov in mornarjev.

Ves kongres stoji neposredno pred bojem za uveljavljenje postave, ki se tiče vojnih dogodkov. Razdelitev sil, je v sedanjem trenutku negotova stvar, vendar pa se upa, da se bo doseglo obdačenje 40 do 50 odstotkov na vse vojne dohodke.

Kakorhitro bo rešena ta zadeva, se bo pričel pečati kongres z vprašanjem dohodninskega davka. To vprašanje bo najbrže rešeno do petka.

Po sklepu davčne predloge od strani vseh konferenčnih komitejev, se bo najbrže vršila kratka a živahna razprava glede mirovne resolucije senatorja **La Foletta** in glede predloge, ki jo je stavil senator Sherman z ozirom na mir.

Vspričo vseh teh in daljnih važnih odredb, ki jih je treba še rešiti, je treba predvsem vpoštevati predlogo glede državnega primanjkljaja v znesku do 6000 miljonov dolarjev. O tem vprašanju najbrže ne bodo razpravljali v kongresu pred oktobrom.

Koncert Z. J. P. D.

Cleveland, O. — Koncert je izpal nad vse pričakovanje. Gledališče je bilo napolnjeno. Vstopnice so bile prodane vse, dasi jih je bilo več kot 1500.

Vsa društva, ki so se vdeležila koncerta, so izborno izvršila svojo nalogo. Skoro ni mogoče povedati, katero je bilo najboljše...

Ves Cleveland je na nogah in prehvaliti ne morejo. Zanimanje za koncert je bilo izvanredno veliko. Celo iz daljnega Chicaga je bilo lepo število vdeležnikov.

Natančnejše poročilo sledi.

Cesar Karol in dr. Kuehlmann.

Amsterdam, Nizozemsko, 3. septembra. — Kot se poroča v nekem brzojavu z Dunaja, je zaprisegel avstrijski cesar Karol danes nove ministre, obenem pa je sprejel v avdienci novenega nemškega ministra za zunanje zadeve, dr. Kuehlmanna.

Riga je padla.

NEMCI POROČAJO, DA SO ZAVZELI RIGO, VAŽNO RUSKO PRISTANIŠKO MESTO. — ZAPADNO KRILO 12. RUSKE ARMADE SE JE UMAKNILO. — UMIKAJOČI SE RUSI POŽIGAJO ZA SEBOJ VASI IN PRISTAVE. — NEMŠKA OFENZIVA V OKOLICI MITAVE. — PREKORAČENJE REKE DVINE.

Berlin, 3. septembra. (Preko Londona). — **Nemške čete so zavzele Rigo, glavno mesto Livlandije.**

Nemški generalni štab naznanja, da je padlo mesto po dva dni trajajočem obleganju.

Zapadno krilo 12. ruske armade se umika z mrzlično naglico.

Umikajoči se Rusi požigajo za seboj vse vasi in pristave.

Vrhovno poveljstvo ruske armade je izdalo danes sledeče poročilo:

— Po vsestranskih artilerijskih pripravah so začele včeraj zjutraj prodirati nemške divizije ob obeh bregovih reke Dvine.

Rusi so nudili Nemcem velik odpor, pa kljub vsemu prizadevanju niso mogli ničesar opraviti.

Nemške čete še vedno zmagovito prodirajo.

Petrograd, 2. septembra. — Vrhovno armadno poveljstvo poroča nasleduje:

Zapadna ruska fronta: — Po težkih artilerijskih pripravah se je Nemcem posrečilo prodreti v smeri proti Rigi in sicer južnoiztočno od mesta.

Pri tem so Nemci prekoračili reko Dvino. Zasedli so nek bakreni rov ter izpopolnili svoje uspehe v severni smeri.

Vsi protinaskoki, ki so jih vprizorile naše čete, so bili brezuspešni.

Danes je pričel sovražnik z ofenzivo v okolici Mitave in boj traja še naprej.

Pri Veliki Kuhari v smeri proti Kovlu v Volhiniji je poslal sovražnik naprej več oblakov plina kot uvod za boj. Boj pa se ni razvil zadosti silno, in naše močne rezerve so vstavile vsako prodiranje sovražnika.

Rumunska fronta: — V smeri proti Fočani je vprizoril sovražnik zadnjo noč več naskokov na rumunske pozicije in sicer severno od Ireči. Vse te sovražne naskoke pa smo odbili.

Včeraj je napadel sovražnik z močnim artilerijskim obstreljevanjem rumunske pozicije severno od Ireči. Vse te naskoke smo odbili.

Sovražnik je imel velike izgube.

V smeri proti Braili smo odbili nadaljne naskoke sovražnih čet.

Zrakoplovi: — V sektorju pred Dvino je izstrelil eden naših letalcev, praporščak Esinov sovražniškega letalca, ki je padel na tla v notranjosti naših črt.

V okolici Brodov je izzval poročnik Ludnovski sovražnega letalca v boj. Oba letala sta padla na tla.

Berlin, 3. septembra. — Vrhovno armadno vodstvo poroča sledeče:

— Nemški armadni oddelki so prekoračili reko Dvino južno od Rige in vsled njihovega pritiska so pričeli Rusi izpraznjevati vsa mostna pročelja na zapadnem bregu reke.

Popoldne je izdalo nemško armadno vodstvo naslednje poročilo:

— Ob Dvini pri Smorgonu ter pri Baranovičih se je ojačilo artilerijsko delovanje. Pri Ilusku južno od Rige so bile vse naše akcije uspešne.

Zapadno od Lutska smo zavzeli par sovražnih pozicij ter vjeli večje število vojakov.

Na fronti nadvojvode Jožefa med Prutom in Sužavo so se artilerijske akcije nadaljevale in prišlo je do posameznih spopadov med prvimi četami.

Na fronti maršala Mackensena v gorah severno od Fočani so skušali Rusi in Rumunci zavzeti pozicije, ki so jih imele v rokah naše čete, a vsi tozadevni protinapadi so se izjalovili vspričo junaškega odpora naših čet.

Rusko žito.

Petrograd, Rusija, 3. septembra. Vlada je sklenila rekvirirati vse žito. Vzrok tega je pomanjkanje kruha in žita.

Mrs. Romanov bolna.

Petrograd, Rusija, 3. septembra. Bivša ruska carica je nevarno zbolela. Nahaja se pri svojem možu v Tobolsku v Sibiriji.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.50	Za celo leto za mesto New York	$5.00
Za pol leta	2.00	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.00	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon: 2876 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Nekaj pregleda.

———ooo———

Pred tremi leti, v prvi nedelji septembra, je bilo čuti v Parizu odmev nemške artilerije, in nemške čete so se nahajale v razdalji dvanajstih milj od francoske prestolice, boreče se na ozemlju med Meaux in Senlis.

Dne 5. septembra leta 1914 pa je slišal prve strele kateri so bili izstreljeni veliki bitki, ki je ostala še sedaj — po preteku treh let — vse nadkriljujoč dogodke sedanje vojne.

Vsako leto od onega časa naprej je povečalo pomen in važnost tega velikega boja.

V vsakem letu pa je bilo mogoče vedno boljše razumevati in spoznavati obseg hvaležnosti, ki ga dolgujemo Franciji za njeno delo in za oproščenje sveta od nemškega barbarstva.

Evropski kontinent pa se ne nahaja danes v rokah Nemčije baš radi te bitke pri Marni.

Končni poraz in razdejanje vseh nemških aspiracij za svetovno nadvlado, je neizogiben, kajti med Parizom in Verdunom je stalo med prvim in drugim tednom septembra 1914 na stotisoče mladih Francozov, ki so umirali in žrtvovali svoja življenje v veliki bitki za vstavljenje nemškega navala; — v bitki, ki je slična oni, s katero je bil zavrnjen napad Hunov pod Atilo severno Chalonsa ali v bitki, ko je bilo vstavljeno prodiranje Saracenov pri Tours.

Bitka pri Marni je postala že legendarna.

Francoski generala Foch, Maunory in Joffre sam, ki je napravil vse načrte ter bil povzročitelj zmage, so postali zgodovinski možje, dasiravno še žive.

Ves spomin na veliki dogodek se nam zdi kot žaloigra iz časa Homerja.

Vedeli smo in o tem smo sedaj natančno prepričani, da je bila bitka pri Marni ena odločilnih bitk v zgodovini človeštva.

Sedaj vemo kot smo čutili tedaj, da je ta bitka tako važnega pomena za človeštvo kot bitka pri Maratonu, ko so junaški Atenci zavrnili napad barbarskega in avtokratskega perzijskega kralja.

Vse, kar ljubimo in smatramo za drago, in vse, kar imamo — bo ostalo naša last radi tega, ker je zavrnil maršal Joffre napad barbarizma tako kot je Milkijad zavrnil napad vzhodnega barbarizma.

Naš svet ne sme postati tevtonski in tudi ne orientalski.

Spomin na bitko pri Marni pa bo živel naprej v človeški zgodovini prav tako kot živi spomin na bitko pri Maratonu.

In Joffreja bodo pozdravljali stoletja in skozi neštevilne generacije, kot človeka, ki je rešil civilizacijo in preplavljenje sveta z nemškim barbarizmom.

Danes gre lahko človek iz Pariza v Verdun ob poljih, na katerih je bila ta bitka izvojevana. Še vedno je videti tam zakope ob gričevju pri Barcy in Chambry. Križi pa označujejo grobove vojakov, ki so umrli tam, da izvojujejo zmago.

Še vedno je lahko videti malo pokopališče ob cesti, ki vodi v Varennes, kjer so vojaki iz Maroka prvi izvojevali zmago ter našli tam svojo smrt.

Še vedno lahko stoji človek sredi razvalin Sermaize ali hodi po zastavljenih potih, ki vodijo preko barja pri St. Gond, in povsod vidi znake velikega boja pri Marni.

Celo danes pa se zdi skoraj nevrjetno in nemogoče, da bi ljudje brez pomoči božje vstavili nemški vihar ter zavrnili nemško povodenj.

Ob tretji obletnici bitke pri Marni pozdravlja civilizirani svet francosko republiko, francoske generale, ki so izvršili načrte in vojake, ki so izvojevali največjo zmago v svetovni zgodovini.

Ves civilizirani svet pa pozdravlja tudi Francijo, ki je bila prve tedne septembra leta 1914 pripravljena umreti za to, da obstaja prostost še nadalje, da živi in da se izvrši največja služba, ki jo je mogoče dati demokraciji.

Vsled tega je lahko vsak Amerikanec ponosen, da se nahajajo danes ameriški vojaki v Franciji in da je le Amerika na tem, da prevzame veliko breme, ki je težilo dosedaj francosko republiko.

Vsled tega tudi ne smemo varčevati z nobeno stvarjo, da plačamo dolžni tribut francoskemu narodu in njegovi vstrajnosti. Francoski narod je namreč izvršil najpomembnejši čin v sedanji svetovni vojni.

Naši vojaki v Franciji so se že seznanili z bojiščem Marne. Videli so že ter stopili v stik z duhom Francije, ki je izvedel to zmago.

Ob tretji obletnici bitke pri Marni pozdravlja narod Združenih držav Francijo kot svojo zaveznico in prijateljico ter zna v polni meri ceniti bolj kot kdaj obsežnost usluge, ki jo je izvršila francoska rpeublika celemu svetu.

Naša naloga pa je sedaj pripomoči v čimnajvečji meri k emancipaciji od tiranstva in sicer v imenu prostosti in stvari splošne človeške civilizacije.

Amerikanci v ognju.

BITKA PRI NEW ORLEANS.

Naslenja je povest o bitki, katero se je izvojevalo tekom mirnega časa. To pa pomeni toliko, kot da sta se dve armadi borili, ko se dotična dva naroda nista več nahajala v vojni.

Vojna leta 1812 se je končala z mirovno pogodbo med našo deželo ter Anglijo dne 24. decembra 1814. Novica o sklenitvi miru še ni dospela v Ameriko, ko se je izvojevalo to bitko. Povest o bitki pa je naslednja:

Andrew Jackson, nekdanji predsednik Združenih držav in stari borilec proti Indijancem, je izvedel, da se namerava precej močan angleški oddelek izkreati v Mehiškem zalivu ter se polastiti Louisiane. Jackson, ki se je nahajal na čelu obmejnih vojakov, je pohitel v New Orleans, da prepreči eventualno invazijo. Našel je mesto v paniki. Postavil ga je takoj pod preki sod ter se proglasil diktatorjem. Za to seveda ni imel nobene postavne pravice, a bilo je v več slučajih, ko je služil Jackson domovini s tem, da je nastopil proti postavi. Angleški general Takenham se je izkrcal s svojo četo nekako devet milj južno od New Orleansa ter pričel korakati proti mestu. Jackson je bil le napol pripravljen na invazijo ter je vsled tega skušal vstaviti sovražnika, a posrečilo se mu je le, da ga je vstavil za par dni. Teh par dni pa je bilo vse, kar je Jackson potreboval.

Ti dnevi so mu zadostovali, da je napravil priproste utrdbe, s katerimi bi se lahko vstavilo sovražnika, in opremil jih je razentega še z velikimi zavoji bombaža ter sploh z vsemi predmeti, ki bi lahko služili kot barikade. S tem pa je tudi pridobil čas, da preskrbi svojo armado z vsem potrebnim, ki naj bi zatem branila ta na hitro zgrajeni zakop.

8. januarja zjutraj je bilo pripravljenih za temi na hitro zgrajenimi zakopi šest tisoč mož. Bili so večinoma farmerski delavci, lovci, gozdarji ter sploh vsake vrste ljudje, med katerimi je bil sempatam kak ameriški vojak. Proti tej raznoliki množici pa je korakal general Takenham na čelu skoro 13,000 mož, ki so bili vsi redni vojaki ter veterani iz Napoleonskih vojn. Angleži so otvorili ogenj na zakope, zagrajene z bombažnimi zavoji, in general je dal povelje za splošen napad.

S tem se je pričela zadnja in najbolj drastična igra v celi vojni iz leta 1812.

Kot pri Bunker Hillu v revolucijski vojni ni odgovarjala četa za zakopi na obstreljevanje sovražnika, temveč ležala mirno in čakala. Vse ameriške utrdbe so bile tihe in navidez zapuščene. Angleži so naskočili ter bili skorajgotovo radostno presenečeni vsled oblike na hitro zgrajenih ameriških utrdb. Ko so bili v neposredni bližini Amerikancev, je zadonela prva salva. Glasila se je in vplivala na čisto drugačen način, kot so bili vajeni Angleži. Vsak posamezni vojak si je namreč izbral svoj cilj, predno je pritisnil na petelina. Vsak posamezni pa je bil tudi ostrostrelec iz gozdov, ki bi zadel letečo jerebico na ravdaljo devetdesetih jardov, vsled tega je komaj padel strel, ki bi izgrešil svoj cilj.

Amerikanci pa niso počivali. Nadaljevali so s stalnim ognjem, in sicer tako precizno, kot ni navada v Evropi.

Angleži so sicer junaško prodirali, a bili so kljub temu izpostavljeni neposredni smrti. Amerikanci so izborno streljali ter končno se je razvila situacija, vspričo katere opeša vsak človeški pogum. Angleži so se vstavili ter se pričeli umikati v neredu in so končno izginili s pozorišča. Poveljnik sam je padel ranjen na smrt. Angleška četa je odhitela zatem proti svojim ladjam in pustila za seboj skoraj 2000 mrtvih in ranjenih. Jackson pa je izgubil le 13 mrtvih in ranjenih.

Na ta način je prišlo na vsakega Amerikanca 138 Angležev. V pohvalo za to veliko zmago je bil Jackson aretiran in obsodili so ga na tisoč dolarjev zato, ker se je na nepostaven način proglasil diktatorjem New Orleansa.

Politični položaj v Avstriji.

Nemške sanje in tožbe.

Kakor poroča "Zeit", je govoril na zborovanju češko-nemških zaupnikov tudi predsednik nemškega "Volksrata" dr. Titta, ki je med drugim dejal:

"Časi so postali za nas Nemce v Avstriji zelo resni. Ne le, da stojijo naši očetje, bratje in sinovi že leto in dan proti neštevilnim zunanjim sovražnikom na bojnem polju in so edina varna opora, tudi notranji sovražniki so zopet dvignili svoje glave in divjejše kakor kdaj preje delajo za uničenje Avstrije, da bi zgradili na njenih razvalinah tuje države. K notranjim sovražnikom štejem tudi one Nemce, ki se kljub vsem dogodkom še niso spametovali in še vedno kličejo: Bolje slovansko vladana Avstrija kakor pa kuratela, "pikelhaube".

Glede dogodkov zadnjega časa bi stavil vprašanje: Kje so ostali nemški svetovalci cesarja v tem težkem času? Ali ni bilo nobenega, ki bi povedal, kakšen vpliv bo imel pomilostitveni razglas na avstrijske Nemce? Kako veličastno in veliko je bilo nemško navdušenje. Sicer pa naj le pomilosti cesar avstrijske veleizdajalce, in naj se desetkrat glasi: zgodovina ne pozna veleizdajalstva, za sedanjo generacijo ostanejo ti ljudje kot svarilen vzgled, katerega sovražimo in zaničujemo. Krona si je zbrala slab čas za amnestijo. Ker je ministrski predsednik sopodpisan na pomilostitvenem razglasu, imamo pravico amnestijo kritizirati. Ker je ministrski predsednik izjavil, da prevzame odgovornost. smo Nemci s tem proglasom zelo globoko užaljeni.

Veseli nas, da so se našli v gosposki zbornici možje kot grof Thun-Salm, Auersperg in Dankl, ki so zasluženo ožigosali zadržanje Čehov, Poljakov in Slovencev. Te slike ne more niti dvorni svetnik Lamoicz zabrisati."

Gospodje gredo — slovenski narod pa ostane.

Pod tem naslovom piše "Straža": Čudne spremembe se vršijo v zadnjih tednih; spominjajo na dogodke iz leta 1914, s katerimi so v zvezi. Graška vojaška komandanta nista več na svojem mestu; znani major avditor Seeliger se že nekje sprehaja in premišljuje o svoji zlati dobi ob začetku vojne; polkovnik pl. Konstantzer je šel na daljši dopust, iz katerega se ne povrne več, ker je že nastavljen naslednik. Šli so s svojim očakom vsi ministri, ki so bili sokrivi onega trpljenja našega slovenskega ljudstva; odstopila sta vojni in domobranski minister.

Štajerski namestnik Clary.

"Straža" piše: "Kaj je z namestnikom Claryjem? Čudno je, da je v Gradcu namestnik grof Clary še vedno v službi. Kaj se je že vse govorilo o njem? Kaj se je pritoževalo! Vendar se še drži na svojem mestu. Sicer smo pa prepričani, da možje, kakor Clary, pl. Weiss in Netoliczka, ne morejo dolgo uradovati med slovenskim ljudstvom. Boljše je, da se prej prostovoljno umaknejo, kakor da bodo odmaknjeni. Dokler so ti gospodje v svojih službah, se bo slovenski narod vedno spominjal na dogodke v l. 1914."

Štajerska liberilna stranka in Jugoslovanski klub.

Na sestanku zaupnikov štajerske liberalne (narodne) stranke je bila sprejeta med drugim tudi sledeča resolucija: Odobrujemo, da se Jugoslovanski klub na podlagi svoje državnopravne izjave vdeleži dela za spremembo ustave v stalnem sporazumu z zaupniki naroda ter nastopa neizprosno to [illegible] stališče.

Zbornični odseki.

Odseki imajo za poletje obširen delavni program.

Ustavni odsek bo razpravljal o dveh resolucijah: o resoluciji Pittoni, naj se preišče pravna podlaga, sestava, oblast in odgovornost vojno-nadzorovalnega urada. Resolucija Diamand, naj se izroči vojno nadzorovanje avstrijskim, na pozitivnem temelju stoječim uradom. Pododsek bo izdelal reformo ustave. Vendar je odvisna usoda tega pododseka od uspeha posvetovanj češkega narodnega odbora v Pragi. Predsednik ustavnega odseka dr. Mataja je sklical sejo v svrho rešitve omenjenih dveh resolucij.

Proračunski odsek razpravlja o cesarskih proračunskih in kontrolnih naredbah po paragrafu 14. Ker je zbornica dovolila samo štirimesečni proračunski provizorij, bo moral proračunski odsek najpozneje v sredi oktobra zopet razpravljati o proračunu.

Pravosodni odsek bo moral delati s polnim parom, da reši naredbe po paragrafu 14., ki zadevajo reformo civilnega in kazenskega prava.

Vojnogospodarski odsek je že razdelil poročila za poletno delo.

Prehranjevalni odsek kakor tudi pododsek gospodarskega odseka za preskrbo s premogom bo moral rešiti važne naloge.

Za uradnike.

Poslanec dr. Rybář in tovariši so vložili interpelacijo na voditelja pravosodnega ministrstva glede sodnih uradnikov. Opozarja na dejstvo, da ni bilo že tri leta nikakega imenovanja sodnih uradnikov v območju tržaškega višjega nadsodišča, izvzemši imenovanja predsednika tržaškega deželnega sodišča. — Izpraznjena mesta so: predsednika okrajnih sodišč v Gorici in Rovinju, predsednika trgovskega in pomorskega sodišča, šest mest svetnikov višjega sodišča, dve mesti deželno-sodnih svetnikov, pet mest okrajnih sodnikov, štiri mesta sodnikov. Vrhu tega 11 novoustanovljenih konceptnih mest in precej mest pomožnih uradnikov.

Z ozirom na škodo, ki izvira iz tega zakasnjenja pravosodstvu, zlasti pa uradnikom in pred vsem avskultantom, za katere se pravica za avtomatično napredovanje začenja šele z imenovanjem sodnika, vprašajo interpelantje:

Ali hočejo takoj razpisati natečaj in pospešiti vsa imenovanja?

Adresno odposlanstvo gosposke zbornice pri cesarju.

Adresno odposlanstvo gosposke zbornice s predsednikom knezom Fürstenbergom in grofom Sylvo-Tarouco na čelu je izročilo 17. julija cesarju dne 28. junija sprejeto adreso gosposke zbornice. Knez Fürstenberg je nagovoril cesarja v imenu odposlanstva in je naglašal, da je vzbudil prestolni govor v gosposki zbornici najradostnejši in najhvaležnejši odmev.

Cesar je zaključil svoj odgovor z besedami:

"Trdno upam, da bo tudi nadalje, da bo gosposka zbornica zastavila vse svoje moči pri sodelovanju z drugimi činitelji glede zakonodaje v službi ljubljene domovine. Zaupam, da bo uspešno pomagala tudi pri težki nalogi ustvariti iz vojnega viharja temelje blagoslovljenega mirovnega razvoja sporazumljenih kulturnih narodov.

Knez Fürstenberg je zaklical trikrat živio cesarju. Cesar je posameznike nagovoril.

Za ustavno življenje v Bosni.

Bosanska zastopnika dr. Sunarić in dr. Dimović sta konferirala na Dunaju z zastopniki Jugoslovanskega kluba glede sklicanja bosanskega sabora. Jugoslovanski klub je že v začetku meseca julija vložil v zbornici glede nepostavnega sistiranja bosanskega sabora interpelacijo, v kateri poziva vlado, naj nemudoma vse ukrene, da se zopet vpelje v Bosni ustavno življenje. Bosanska delegata sta intervenirala tozadevno pri skupnem finančnem ministru baronu Burianu. Dne 16. julija sta se odpeljala v Budimpešto, da bi tamkaj stopila v stik z ogrsko vlado.

Burian Bosancem.

Skupni finančni minister baron Burian je izjavil podpredsednikoma bosansko-hercegovinskega sabora dr. Josipu Sunariću in dr. Dimoviću, da se vladni krogi bavijo z mislijo o nadaljevanju delovanja bosansko-hercegovinskega sabora. Jugoslovanski klub je [illegible] obljubil obema podpredsednikoma popolno podporo v njunem delu.

Bosanski Hrvatje za deklaracijo Jugoslovanskega kluba.

"Hrvatski Dnevnik" izjavlja v imenu Hrvatov katolikov, da sprejme deklaracijo Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja kot podlago in pogoj političnega obstoja in kot edino realno bazo za politični razvoj hrvatskega naroda.

Hrvatski sabor.

Redna seja.

Zagreb, 17. julija.

Po otvoritvi seje, predno se prične z branjem zapisnika, se dvigne poslanec Zatluka in zakliče: "Po triletnem pregnanstvu naznanjamo, da smo prišli v sabor."

Pri današnji seji sodelujejo zopet pravaški poslanci, ki so bili izključeni za 70 sej: dr. Horvat, dr. Ivo Frank in Zatluka.

Nato se preide na dnevni red. Poslanec Jalžabetić (kmečka stranka) nujno zahteva, da naj se odpravi banska naredba o rekviziciji žita.

Sekčni načelnik Rauer odgovarja, da naredbe iz tehničnih razlogov ni mogoče preklicati.

Poslanec Novak (pravaš) podpira predlog poslanca Jalžabetića in zagovarja svoborno trgovino z odpravo maksimalnih cen.

Poslanec Zatluka (pravaš) je tudi za ta predlog in zahteva od nove vlade, da naj popravi to, kar je pokvarila stara vlada.

Poslanec Radić (kmečka stranka) se pridružuje predgovorniku.

Poslanec Poljak hrvatsko-srbska koalicija) govori proti predlogu in se čudi opoziciji, da zahteva odpravo rekvizicije ter da pri tem ne vidi, da bi bila posledica odprave rekvizicije in uvedenje svobodne trgovine najnevarnejše za ubogo prebivalstvo, a koristila bi oderuhom. V imenu večine izjavlja, da bo glasoval proti predlogu.

Nujnost predloga je odbita.

Na dnevnem redu je 11 interpelacij.

Predsednik predlaga, naj se o njih razpravlja v sredo, 18. jul. v četrtek pa o zakonskem načrtu o podaljšanju finančne nagodbe z Ogrsko.

Nato predsednik zaključi sejo.

Iz proračunskega odseka.

Zagreb, 18. julija.

Danes dopoldne je imel sejo proračunski odsek. Nek poslanec predlaga, naj se sprejme zakonski načrt, s katerim se podaljša ogrsko-hrvatska finančna nagodba od 1. julija 1917 do 31. oktobra 1917, torej za štiri mesece.

Podban dr. Krišković zagovarja predlog.

Nato izjavlja dr. Petričić v imenu Starčevićeve stranke prava, da bo glasoval proti podaljšanju finančne nagodbe. Zakonski načrt je sprejet. Proti glasujejo: Starčevićanaca Akačić in dr. Petričić ter pravaš dr. Horvat.

Nato se preide na razpravo o indemniteti.

Poslanec Akačić (Starčevićanec) ostro napada večino in bana. Pravi, da je sedaj prišel čas, da se ves hrvatski narod zbere okoli zastave svoje združitve. ter svobode, v prvi vrsti njegovi poslanci. To so že storili odlični predstavitelji Hrvatov, Slovencev in Srbov v dunajskem parlamentu v svoji zgodovinski izjavi z dne 30. maja. Starčevićanci so podali podobno izjavo dne 5. junija v hrvatskem saboru. Ves hrvatski narod je po pravici pričakoval od hrvatsko-srbske koalicije podobno izjavo, toda doslej še zastonj. Izjavlja, da ne bo glasoval za indemniteto.

Podban dr. Krišković izjavlja, da namerava vlada ustanoviti računski dvor, ki bo redno kontroliral račune.

Poslanec dr. Horvat (pravaš) govori proti finančni nagodbi. Izjavlja, da ban in njegova večina ne dajejo hrvatskemu narodu nobene garancije za njegovo združitev in svobodo. Koalicija se vedno hvali ter grozi, a za hrvatski narod ne doseže ničesar. Glasoval bo proti indemniteti.

Končno govori še poročevalec dr. Lorković, ki polemizira z dr. Horvatom. Izjavlja, da ne more verovati v radikalizem dr. Horvata in v njegovo protinagodbeno politiko, ker je bral njegovo izjavo, ki s pravaštvom nima ničesar skupnega in katere doslej ni nikjer dementiral. Dr. Horvat da je poslal svojo stranko na Dunaju in v Budimpešti ter je ravno on oviral, da ni mogel nadaljevati sabor z delom.

Dr. Horvat obljublja, da bo dokazal v saboru, da se vse njegovo delo napačno opisuje.

Je varstveno zabranjeno.

NIKDO NE SME RABITI IMENA

PEDISIN je varstveno zabranjen in nihče drugi razen nas nemore rabiti imena. To je način, s katerim čuvamo dobrobit onih, ki rabijo Pedisin, krepitelj in činitelj nog. Pedisin je izključno zdravilo za noge. Ne da, da bi se noge utrudile, potile, pekle in tudi ne pusti, da bi rastli odtisi, kurja očesa in žulji. Zadnje poletje je bilo prodanih nad miljon škatelj. Velika škatlja zadostuje za družino več mesecev za $1.00.

CROWN PHARMACY

2812 E. 79th St., E.

CLEVELAND, OHIO.

Strašna tragedija.

Utica, N. Y., 3. septembra. — Sedemnajstletni Elemer Depow je vstrelil svojo mater. Vrnil se je bil z lova in v šali pomeril na mater in izprožil. Nesrečnica je padla takoj mrtva na zemljo.

Novica.

Hooversville, Pa. Tukajšnje majne delajo stalno. Ljudje zaslužijo največjo plačo v Penna., življenske razmere so tudi najboljše. Hiše s 3 ali 5 sobami, prosto razsvetljavo in premog za $5 do $8 na mesec. Možje so zadovoljni in veseli. Slovenski duhoven bo prišel v novo zgrajeno cerkev in pozneje tudi slovenski učitelj. Tu so cerkve in dobre šole in majne prav v naselbini. Počutili se boste tukaj kakor doma. Maj ne so čiste in varne brez vode, plina, imajo najboljše strope na svetu. Majne zalagajo s premogom železniške družbe in Standard Oil Co. Tu je vedno dovolj voz in so last Knickerbocker Smokeless Coal Co. v Hooversville, Pa. Pridite pripravljeni za delo po B. & O. R. R. ali pa vprašajte pri: Mr. Andrew Serlegi, 4 Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

Zmaga.

Saj vem, kam jo bom mahnil,... k Balkovcu, ker tam bom dobil prijatelja.

Kadar se gre za postrežbo za krepčilo telesa, kakor tudi za lepo urejena prenočišča za potnike, takrat je zmaga vedno na moji strani

Moja dolgoletna skušnja v splošnem pri hotelski obrti jamči mojim prijateljem pravo domačo postrežbo. — Torej če čuti telo slabosti, si lačen ali otožen, pridi k meni, in in postregel te bom prav izvrstno.

JohnBalkovec Hotel

5400 Buttler St., Pittsburgh, Pa.

Bojevanje v gorah.

Prav posebno je otežkočen transport in dobava živil za čete v gorovjih. V splošnem se je sicer izboljšalo vsa komunikacijska sredstva, zgradili železnice z velikimi strminami ter si preskrbeli gotove vozove za prevažanje živil in drugega potrebnega materiala.

O naporih, katere morajo premagati čete, poroča vstrijski generalni štab naslednje:

Dve vrsti voz in kolesljev je stalo v vojaškem redu na apnenčnem pesku. Malo dalje naprej so vodili konje k vodi. Neizmerno živahna in živa je bila cela slika vsakemu opazovalcu. Človek je hotel bližje, da nehote pomore bojevnikom, a slika se kljub temu ni izpremenila. Ko je prišel potnik mimo vrste voz, je zapazil, kako čudoviti so bili ti ljudje in ti vozovi. Bila so neokretna vozila, nikaki vozovi in niti koleslji. V tej vojni, ki je stavila neizmerne naloge prizadetim, si je moral človek znati pomagati na vse mogoče načine. Vsled tega so razdelili vozove, ki so bili v navadi po deželi ter morali dati v rezervo vozove, ki niso bili sposobni za prevažanje sredstev in živil po strmih potih.

Prehodi po teh gorah in prelazih niso lahki, kot si jih predstavlja ponavadi potnik po Dolomitih in ki je videl sedanje vojno pozorišče edinole v obliki zanimivih slik ter obživljano s prizori mladih dam, ki so igrale tenis. Človeku, ki se hoče dvigniti kvišku, se ne nudi nikaka lahka serpentina po gori navzgor. Prekoračiti mora naporna in strma pota po višinah do 1700 metrov visočine in sicer brez ozira na pljuča človeka ali živali. Po teh potih prihaja vsak dan zadostna hrana za desetine tisočev mož, katero dovažajo potom sopihajočih delavcev in po tej poti tudi dovažajo klavno živino, katero zakoljejo šele v poziciji.

Dovažajo pa nadalje tudi v te višine topove in municijo. Poleg modernih vozil so stali ob cesti tudi konji. Med njimi so goreli ognji v tberiščih in sempatam so stali Bošnjaki, ki so kot nalašč vstvarjeni, da predstavljajo voditelje v gorah. Vse moštvo pa je pilo kavo ter sedelo na tleh po turško. Tuki konji so imeli svojo lastno zabavo. Jedli so seno in oves z veliko slastjo ter grizli tramove, pri katerih so bili privezani. Bilo je to deloma dolgočasje, deloma pa lakota.

Konjem so morali skrčiti porcione. Tudi oni morajo opravljati težko delo in tako se polaste vseh dosegljivih lesenih predmetov v bližini.

Povsod na celi izboljšani poti so vojaška skladišča. V tej zapuščeni deželi, ki je bila sicer drugače le bivališče pastirjev, je razvita vojna povsem čudno in nepričakovano delovanje. Na lice mesta so spravili predmete, o katerih si navadni človek teh krajev niti sanjal ni.

Delajo povečini vojni jetniki. To je nadaljno poglavje največjega zanimanja. Na desni in levi poti je bil nekdaj gozd, ki pa je izginil vsled neprestanega dela gozdarjev. Čuti je bilo žaganje, rezanje, tesanje in omajali so vsak grm in na tisoče rok je bilo zaposlenih pri podiranju dreves, na kopanju zemlje in izkopavanju zakopov.

Nekod iz daljave pa so ropotali stroji. Skozi gozd so napeljali cevi, podobne velikanskim kačam. Te cevi so dovajale potreben kom primiran zrak k neštetim vojakom, ki so kopali pot v trdo ozemlje.

Vojaki so gradili ceste, vzpenjače, telefonske zveze in bogve, kaj še. Postavili so mostove preko hudournikov in gozdovi so izginili pod udarci pridnih tesarjev.

Bojevniki, ki se bore v prvih vrstah, pa so daleč proč od tega napornega in pridnega dela, in od krajev, katere obišče drugače le turist. Glede te pokrajine poročajo naslednje:

Če bi bila zdaj izdana knjiga za turiste, bi jo morali nasloviti: Le za one, ki ne poznajo omotice.

Sprva se je godilo vsem četam tako kot se godi turistom, ki so odšli na prvo potovanje. Tekom časa, pa so postavili brigadna poveljstva in postojanke kompanijskih poveljnikov na višine, ki so bile prej dostopne le izurjenim turistom. Tam kuhajo in v grmičevju in kritju, ki krona višine je videti kuhinjsko posodo in krog nje se mirno pasejo koze kot da se ni ničesar zgodilo.

To pa so kompanijske koze, ki dobavljajo kompaniji svoje mleko. Pri vsaki brigadi pa je še ena krava, ki pa večkrat izgine, pade v prepad ali se sploh izgubi. O njej govore vojaki z veliko žalostjo kot o kakem padlem tovarišu.

Podnebje pa je v tej višini že precej nevarno za živali. Dobro se počutijo le koze. Po teh višinah, skozi grmičevje in male borice vodi pot navzgor po šuti in malem gozdu.

V tem kraju je bilo nemogoče napraviti pota kot so drugače običajna. Pota je treba prirediti na način, da jih sovražnik ne zapazi. Vsled tega se ni moglo še nadalje uporabljati živali in vsi napori so bili navezani na človeško moč. Po strmih stezah so se vspenjali možje, noseči kuhalno posodo. Bilo je tri ure hoda iz doline do prvih postojank. To so bile tri ure neizmernih naporov in muk, ki jih ni mogoče opisati. Kakorhitro je kuhano meso napol, se zapre tozadevne aparate in meso se pod uplivom gorkote skuha docela, nakar prevedejo nosilci živež prav do sprednjih vrst.

Neki vojni poročevalec, ki je videl dosti vojnih prizorov, se je izrazil v smislu, da so najbolj junaški izmed vseh borilcev oni, ki nosijo v te višine hrano ter so pri tem izpostavljeni vsem nevarnostim, dočim nimajo na drugi strani nobenega najmanjšega dobička.... Vso gostoljubnost je razvideti iz obnašanja častnikov in navadnih vojakov v tem ozemlju. Ponudijo ti vse **in to na** najvišjih gorah in stvari, katerih bi človek v teh višinah ne bil pričakoval.

Človek si skoro ne upa jesti, kajti neprestano se mu usiljuje misel, s kako težkočo se je spravilo te stvari na te višine, a človek si ne upa obenem odkloniti kajti vidi pri sebi prijatelja, ki mu odkrito želi vse uživanje....

Prav posebno pozornost pa zasluži konečno saniteta. Neki zdravniški sotrudnik je priobčil iz gora Rumunske naslednje stvari, iz katerih je razvidno, v koliki meri vrše svojo nalogo sanitetne in slične kolone.

V svojem poročilu piše:

— Krog poldne smo se napotili iz kraja D. Kmalu nato pa je pričelo deževati in sicer vedno močnejše. Pred nami ležeče višine je bilo komaj spoznati vsled megle, ki je zakrivala celo obzorje. Vijugasta cesta se je vlekla proti gori naslednje predmete: več kilometrov dolgo kolono, artilerijo, municijske provijantne vozove, težke topov in avtomobile, ki so vlekli velikansko težo. V tej živi kači ni bilo nobenega presledka.

Naenkrat pa je obstala kolona naših sanitetnih vojakov, ki je korakala pred nami. Vspričo natančnejšega opazovanja pa smo spoznali, da leži ona druga kača popolnoma mirno ter da se ne pregiba še nadalje.

Čakali smo. Enakomerno je padal dež, bobnal na strehah avtomobilov in čuti je bilo klice, povelja, vsled katerih se je ustavila tudi naša vrsta. Pri tem pa se je izpremenila cesta v neizmerno blato. Moštvo se je ustavilo, prižgalo ob robu ceste ogenj ter se pričelo greti ob gorkoti, ki je prihajala od ognja. Konji so medtem pohrkavali, a se kljub temu utolažili ter pričeli zobati borni živež. Čakanje je bilo nad vse mučno. Vsako prodiranje je bilo nemogoče, kajti sovražnik je bil razdejal most, ki se je nahajal v ospredju in koloni se ni odpirala nobena druga pot. Vsled tega nam preostajalo ničesar drugega kot čakati.

Polagoma se je stemnilo. Dalo se je povelje, naj bi skušali sanitejci prodreti v gostem pohodu, a vozovi naj bi ostali zadaj ter naj bi šele pozneje sledili. Bilo je temno kot v rogu, a še vedno sem mogel slediti človeku, ki je šel pred menoj. Ustavili so nas klici in vspričo teh se je ustavila cela kolona. Cesta je bila zaprta od treh municijskih vozov, ki so zadeli drug v drugega. Prerinili smo se skozi, a za temi municijskimi vozovi nas je čakala težka artilerija. Bili so naši rojaki.

Pot je vodila naprej. Na levi, kjer je čakala neskončna kolona, je bilo komaj opaziti gorenje ene smodke. Zakop za desnici pa si je človek lahko izrisal le v mislih in z lučjo žepnih svetilk je bilo treba varčevati. Naenkrat je nekaj udarilo in neki zdravnik je ležal v jarku. Mi drugi smo se ustavili, a v veliko zadovoljnost vseh se ni zgodilo ničesar hudega. Konji so se izpodtikavali skoro pri vsakem koraku. Treba je bilo odsesti. Konji niso mogli naprej in nikjer ni bilo videti stanovanja, ki nam je bilo določeno za to noč.

Usnjate hlače so bile vse premočene, a kljub temu je bilo treba korakati naprej.

Končno so dospeli do višine. — Težke topove je bilo treba opremiti z dvojno priprego in vsled tega se je tudi zavleklo pohod cele kolone. Iz daljave je bilo videti luči, a nam vsem se je zdelo, da se te postave ne približujejo, temveč vedno bolj oddaljujejo. Končno smo zapazili na desni strani kočico in zatem lučko pri lučki in nebroj svetilk. Bila je vas.

Slednjič smo dospeli v vas.

Končno se je razvil boj, in sanitetni vojaki so pričeli opravljati svoje težko delo. Ves značaj je značaj Dolomitov, kjer prevladujejo strme pečine in neobrasle skale ter se dvigajo do višine preko 2000 metrov. Treba pa je bilo spraviti z mesta, ne le težko ranjene, temveč tudi one, ki so dobili strele v roke, noge in ki so vsled 14-urnega pohoda neizmerno trpeli že pred bitko samo.

Pohod čet na gorske višine je trajal celih šest ur, dočim je trajal odhod z gora celih osem ur pri čemur je treba voštevati obložene nosilnice.

Grof Scapineli poroča glede bojev na Krasu in glede preskrbe ranjencev ter njih prevoza v varno zavetje:

— Prehiteli smo transport ranjencev in težko bolnih. Belo se bleste nosilnice in vidimo obvezano glavo, ki je mirna, nepregibna in napolnjena edinole z željo po miru.

Ves ta žalostni sprevod pa se pomika skozi temno noč. Vozovi, katere uporabljajo za prevoz ranjencev, so čisto prilagodeni gorskim razmeram, kajti to so kolesne nosilnice, na katerih ima prostora po dva ranjenca. Prevoz bolnikov in ranjencev z višin nudi sam posebi največje težkoče. Sanitetni vojaki pa si znajo tudi v tem oziru dobro pomagati.

Ranjenega ali obolelega vojaka odvedeta dva sanitejca na nosilnici s prejšnjega stališča, in oba sanitetna nosilca podpira četa, ki se nahaja v nižjeležeči poziciji ter pomaga, da se spravi ranjence na najbližje obvezovališče. To mesto p se nahaja v vsakem slučaju 100 ali 200 metrov nižje kot postojanka sama.

Tam ostane ranjenec, dokler zamore prenesti pot v dolino, odkoder odpotuje v bolnico ali v vojni lazaret, nahajajoče se v bližini vojne postojanke.

Najbolj značilno za vse poštopanje sanitetnih vojakov v gorah, pa je bilo povelje, ki ga je izdal navadni vojak, korakajoč na čelu sanitetne kolone, ko se mu je bližal nek neznani častnik:

— Vstavite se in pustite ranjene ljudi mimo!

Spodnja ustnica Habsburžanov.

Med krilate izraze iz zgodovine spada tudi izraz o "debeli spodnji ustnici Habsburžanov", s katero ustnico je na odličen način opremljen tudi sedanji španski kralj. Znano je nadalje, da je bila spodnja ustnica Karola V. mogočno razvita in danes se ne more določiti, če je pripisovati to posebnost podedovanju.

Sodobniki pa se na to posebnost niso dosti ozirali. Stoletje pozneje pa je sedel na avstrijskem prestolu majhen človek, Leopold I., kojega velikanska spodnja ustnica je vedno tvorila predmet dovtipov in satiričnih pripomb.

Tudi pokojnega cesarja Franca Jožefa je krasila ta ustnica in na sličen način je bil tudi oblagodarjen umorjeni prestolonaslednik Franc Ferdinand.

Nove stvari iz znanstva.

Geologi so prečenili, da ima Avstrija nerazvite in neporabljene sklade cinka, s katerimi bi se lahko pokrilo tri četrtine potrebe te dežele glede cinka.

Neki francoski izumitelj je sestavil vodoravni mlin na veter v katerem se izrabi devet desetin sile vetra, pri čemur sploh ne pride vpoštev iz katere smeri piha veter.

Solidarnost Južne Amerike.

Santiago, Chile, 30. avgusta. — Tukaj so se ravnokar sestali zastopniki različnih južno-ameriških držav, da se posvetujejo glede skupnih ciljev republik ter pospešijo solidarnost med njimi. — Vsa znamenja kažejo, da je zaznamovati v tem oziru že dobre uspehe ter splošen napredek.

Med vdeleženci se nahajajo tudi medsebojni poslaniki republik.

JAMES G. HARBORD,
načelnik Pershingovega generalnega štaba.

Najboljši vojni klici.

Neki ameriški list je razpisal nagrado za najboljši bojni klic za sedanjo nemško-ameriško vojno. Vojni klic, katerega je predlagaj polkovnik Henry Waterson, namreč "To hell with Habsburgs and Hohenzollern!" je malo predolg in neokreten.

Vtem slučaju je nemški: Hurra! — že veliko boljši in uspešnejši. — V oprostilnih vojnah so prevzeli "hurra" od Nemcev tudi Rusi in oba izraza prihajata iz turškega 'ura', to je "ubite ga!"

Francozi se ponavadi poslužujejo vojnega klica "En avant!", to je naprej, dočim se preje nazdravljali kralja, cesarja ali republiko. — Turki kličejo Alaha in Italijani se poslužujejo izrazov: "Avanti!" in "Avanti Savoia!"

Japonci kriče svoj "Banzai".

Dober bi bil morda vojni klic plemena Valuba v Afriki, o katerem trdi Frobenius, da ga vzbuja pogum in vojno razpoloženje. Vpijejo namreč: Rrrrr...Svanah! Mogoče se bo tega krika poslužil naš Roosevelt, ki ga je v Afriki gotovo že čul.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Iz testamenta pruskega kralja.

— Naše življenje je hiter prehod od trenutka našega rojstva k onemu naše smrti.

Tekom te časovne dobe pa je naloga človeka delati za doborbit družbe, kateri pripada.

Kakorhitro sem dobil v roke vodstvo poslov, sem uporabil vse sile, ki mi jih je dala narava, da napravim srečno in evetočo deželo, kateri sem imel čast vladati.

Pripomogel sem do veljave postavi in pravici, ustanovil sem red in jasnost v financah dežele in vzdržal v armadi disciplino, — vsled katere prekaša vse ostale čete v Evropi.

Potem ko sem izvršil te dolžnosti napram državi, bi si moral vedno očitati, če bi zamudil tudi to, kar se tiče moje družine.

Da preprečim spore, ki bi se lahko pojavili med mojimi sorodniki radi moje dedščine, izjavljam stem potom tega slovesnega dejanja svojo voljo ali testament.

Voljno in brez bolečin vračam življenski odem, ki me navdaja, nazaj dobrodelni naravi, ki mi ga je podarila in svoje telo elementom, iz katerih je sestavljeno. —

Kot filozof sem živel, kot filozof hočem biti pokopan — brez vsakega sijaja in pompa. Pokoplje pa naj se me v Sanssouci, tam gori na terasah, v rakvi, katero sem si že dal zgraditi.

Svojemu nasledniku pa priporočam, da spoštuje v svojih stricih, tetah in drugih sorodnikih svojo lastno kri. Slučaj, ki vlada usode ljudi, določa tudi prvorojenstvo in tudi če je človek kralj ni raditega več vreden kot so drugi ljudje.

Vsem svojim sorodnikom pa priporočam, da žive v dobrem sporazumu in da žrtvujejo, če že mora biti tako, svoje lastne interese blaginji domovine ter procvitu države.

Če umrjem, bodo veljale moje zadnje želje sreči tega kraljestva. Naj bi se mu vedno vladalo s pravičnostjo, modrostjo in močjo. Naj bi bilo najsrečnejše izmed vseh držav glede miline zakonov, glede pravične uprave finance, glede junaške armade, kateri sta čast in slava prva.

Tako pa naj cvete ta dežela do konca stoletij.

Zastonj

čaj za poskušnjo.

15 ČUDODELNIH RASTLIN zavzema senzacijonelna zdravniška iznajdba — FATHER MOLLINGERJEVEGA GLASOVITEGA RASTLINSKEGA ČAJA — Ako imate revmatizem zaprtje, nečisto kri, norečni želodec, glavobol, nered v ledicah ali jetrah, pošljite na dopisnici svoje ime in prejeli boste brezplačni zavitek. Naslov:

MOLLINGER MEDICINE CO.
21 Mollinger Building,
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

Vojaka ubita pri gašenju požara.

Požar je uničil katoliško poletno šolo v Cliff Havenu in napravil $50.000 škode.

Na pomoč so prihiteli vojaki prvega newyorškega topniškega polka, ki so pridno pomagali pogasiti ogenj. Pri gašenju sta dva vojaka smrtno ponesrečila, dva sta dobila težke poškodbe, petnajst jih je bilo omamljenih od dima.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljatve, z številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prejkomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrdka Frank Sakser.

Bachnik Frank No. 329639	Kovač Frank No. 260641	Resman Frank No. 44296
Bartol J. No. 330733	Kulovic Josip No. 330772	Rohs Anna No. 329638
Bear Dan No. 260638	Lenaršič Josip No. 44555	Samide Frank No. 330721
Besens May Miss No. 330062	Malavašič 330218	Sinčič John No. 330762
Blatnik Joe No. 330326	Mastnak Frank No. 329776	Smalcel Math. No. 331010
Bobič Vajo No. 260583	Meden John No. 331014	Sodec Anton No. 329694
Božičković Djuro No. 260581	Merkun Anton No. 331355	Spaniček Rozi No. 328894
Braun Mary No. 260643	Mikolič Josip No. 331062	Sparmblek Joe No. 330661
Dokusović Stif No. 260630	Milavec Matevž No. 330627	Starčevič Johana No. 331070
Dolar Valentin No. 330086	Oswald Joe No. 260621	Tehler Anna No. 328896
Grgurič Blaž No. 260573	Oswald Luise No. 260632	Turk Charles No. 330351
Jaklich Louis No. 329634	Pekol John No. 44749	Turk Ivan No. 260647
No. 331028	Pershe Geo. No. 330784	Turk Jernej No. 239741
Jankovic Mihael 330395	Poldan Marko No. 44518	Anton Vever No. 329670
Kastelic John No. 44708	Rak Ferko No. 330001	Yaklisch John No. 330404
Košir Frank No. 329631	Ranch Math. No. 260622	Žagar Frank No. 331286

Važno za vsakega.

KADAR želite izvediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, pohištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd.

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol miljona (4,500.000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane	$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane	$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane	$1.00
Enkratno iskanje dela stane	$0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane	$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane	$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.
Naročilom je poslati vselej tudi denar.

NASLOVITE NA: **"GLAS NARODA"**

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Za mir.

—ooo—

"Slovenec" je dobil z Dunaja 19. julija:

Tukajšnje "Avstrijsko politično društvo" je sklicalo snoči shod, ki so se ga udeležili mnogi člani obeh zbornic, politiki, učenjaki in pisatelji. Došli so tudi razni slovanski poslanci, med njimi dr. Krek in dr. Korošec.

Ko je pozdravil shod komerčni svetnik Meinl, je govoril zelo temperamentno urednik Boesbauer za mir — aneksij.

Govornik je v ostrih besedah okregal nemški radikalizem. Aneksijonisti in z vojno divjostjo obsedeni Vsenemci so imeli vedno v Berlinu in na Lipskem veliko besedo in so našli tudi v Avstriji posnemovalcev; a zdaj se jih večina nemških ljudskih zastopnikov otresa.

Prof. Delbrueck je napisal članek proti Vsenemcem in po pravici razložil, da bo mogla Nemčija šele potem to vojno častno dovršiti, ako se takih šovinistov otrese.

Tipično je, kar Vsenemci radi na take pojave odgovarjajo, da so njihovi nasprotniki podkupljeni z — angleškim denarjem. — Ali kaj se bodo toliko šopirili, kajti vsenemški kričači so notorično tu in tam v manjšini.

Ali če hočemo doseči časten mir, ne smemo doma uganjati politike ptiča noja. Kakor tudi se dozdeva nehvaležna naloga, vendar moramo doma poskusiti in uresničiti mir med narodi.

Edinole Avstrija, ki je doma izvojevala mir in red med svojimi narodi, bo mogla uspešno dokončati vojno.

Prof. Lammasch je poslal pismo, ki zahteva združitev vseh narodov te države in meni, da bi mogla Avstrija služiti celi Evropi za vzor, kako doseči in zagotoviti mir.

Nato je govoril dr. Krek, ki je izvajal:

— Čas zato, da se doseže trajen mir, je zelo pripraen, kajti vsa ljudstva so duševno tako razpoložena, da mislijo in govore le o vojni in miru. Vse dušno življenje ima le to barvo. Zato so narodi sprejemljivi za vsako rešilno vejico, ki jih vede iz tega obupnega stanja, ki je skoro že — psihoza.

Zato pa je zelo nevarno, ako zdaj razni demagogi ali pa enostranski politički voditelji skušajo utrjevati razne zmotne misli. Med temi zmotami je glavna ta, da more vojna roditi sploh kaj dobrega. Staro grško načelo, da "vojna je mati vsemu", se je izkazalo povsem napačno, in ves svet je danes uverjen, da — vojna je smrt vsemu.

Vodilni in ustvarjajoči faktor ne more biti sila, marveč etika in pravo. To morajo pravzaprav celo tisti priznavati, ki stoje na stališču sile.

Politika sile zahteva zveze med državami, da se šele pridobi ali pa ohrani ta sila.

Toda zveze ne slone na sili, marveč na zvestobi, torej na etiki in pravu. Kdar zagovarja princip sile, je že izgubil pravico, govoriti glede na državne zveze — o nezvestobi in izdajstvu.

Druga zmotna misel je ta, da se sklicujejo nekateri pri vsaki priliki, ko se razpravlja o edino možnih podlagah za mir, da je to delo za entento.

Če se govori o demokraciji, o pravici samoodločbe narodov, o svobodi teh narodov; vse to je v korist entente.

Ali, gospoda moja, vse take zahteve so starejše nego ententa — in pot do miru vodi pač le tako, da vse to, kar ententa pametnega in sprejemljivega trdi, to isto radi sprejmemo in trdimo tudi mi.

In do mriu pač ne moremo priti drugače, nego tako, da iščemo, kar nas druži.

V tej zvezi je tudi stališče tistih, ki s svojega ozkega obzorja kritikujejo amnestijo kot napačno in za mir škodljivo. In vendar ni ga sredstva v javnosti, naši in zunanji, ki bi moglo odstraniti toliko ovir za mir, kakor ravno — amnestija.

Računati se mora tudi z dejstvom, da se je zaneslo po splošni sugestiji med vse nenemške narode močno in srdito sovraštvo do nemštva sploh.

Sovraštvo gotovo ni kulturen faktor, toda odstraniti se ne da, ako se ne odstranijo vzroki, ki so povod označeni sugestiji.

Delo za mir mora biti odkrito in brez strahu.

Najprej mir, ž njim svoboda, ki obsega tudi demokratizacijo — zaupanje v človeka in njegove naravne organizacije: rodbino in narod — kruh in kultura.

Vtisk živahnih Krekovih izvajanj je bil velik.

Prof. Foerster iz Monakovega je izvajal ob splošnem pritrjevanju, da bi prav Avstrija mogla mnogo pripomoči do splošnega miru.

Avstrija ima najlepšo priliko, pripravljati pot do miru po načelu: samoodločba narodov. Tragika moderne nemške duše je, da se je izprevrgel romantiški duh v — romantiko sile. Politike sile se v svoji narodni samozavesti ne morejo poglobiti v tuje pravo.

Govorila sta dalje dr. Romančuk, ki je pozdravil shod in njegove namene v imenu Rusinov, — in dr. Šmeral, ki je govoril v imenu čeških socijalnih demokratov.

Končno je predlagal urednik Boebauer resolucijo, ki poziva vlado, naj še dalje deluje za mir potom sporazumljenja med narodi.

Trajen more biti le mir, ki ne bo pri nobeni izmed bojujočih se strank zapustil občutka ponižanja in poraza, le na podlagi takega miru se da izvesti organizacija kulturne skupnosti in gospodar. restitucija držav.

Avstrija pa ne zahteva le, da se skonča ta grozna vojna, marveč zahteva tudi mir med — narodi doma.

Le taka Avstrija, ki si je priborila narodnostni red in mir, bo mogla ob mirovnih pogajanjih uspešno varovati svoje interese in kulturne naloge.

Shod pozivlje sklicatelje, naj ustvarijo organizacijo, ki naa za nalogo, pridobiti javno mnenje za zahteve po obnovitvi Avstrije na podlagi resnične demokracije in narodne enakopravnosti.

Ta resolucija je bila sprejeta z vsemi proti — 4 glasovom.

Jaz vem, ti veš, vsak ve,

da za oslabele, izdelane ljudi nima boljšega zdravila kot je

Sestavljeno je to zdravilo iz najboljših naravnih sestav in bo v kratkem času vrnilo vaše zdravje po celem telesu.

En sam poskus vas bo prepričal, da ni boljšega zdravila na svetu kot je to, ker je tisočerim povrnil zdravje.

JUVITO ZDRAVILO ZA SLABOTNE

Ena škatlja **"JUVITO ZDRAVILA ZA SLABOTNE"** za 1 dolar, 6 škatelj za 5 dolarjev kamorkoli. Naslov: **JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.**

Ljubljansko gospodarstvo.

(Iz seje obč. sveta.)

Odgovori na interpelacije.

Na interpelacijo obč. svetovalca Marinka glede na otvoritev pralnic na Ambroževem trgu je izjavil župan, da je dal odpreti letos le dve pipi, da se ne bo voda tratila.

Glede na interpelacijo obč. svetovalca Jegliča radi gnječe pri ljudski mesnici pri Sv. Jakobu se bo odpirala klavnica ob sobotah ob štirih zjutraj.

Župan popravlja.

Župan nato kritikuje poročilo o zadnji seji obč. sveta glede na predlog obč. svetovalca Marinka nekega ljubljanskega dnevnika (mislil je na "Slovenca"), ki je predlagal, naj se tudi delavcem da občinska draginjska doklada. Rekel je, da mu je poročevalec delal krivico in da je zato, naj se delavcem da draginjska doklada po možnosti.

Kanal na Marmontovi cesti.

Na županov predlog se nujno sklene, da se zgradi na Marmontovi cesti kanal, ki bo stal 12.000 kron.

Nujni predlog magistr. nadkomisarja Govekarja.

Fran Cölestin, rojen 1870, trgovski sotrudnik v Ljubljani, prosi sprejema v domovinsko zvezo občine ljubljanske, ker potrebuje nujno domovnico zaradi vojaščine. Ker si je to pravico z nad 10 let stalnim prebivanjem v Ljubljani priposestvoval, ni ugovora. Sprejeto.

Proračun mestnega zaklada za leto 1917

izkazuje primanjkljaja 1,131,678 kron in se odobri. Na poročevalčev predlog je odpadla glavna razprava. Z veliko večino se je sklenilo, naj ostanejo stare 35% doklade; obveljal je pa tudi s 16 proti 15 glasovom (diriminral je župan), naj se zvišajo občinske doklade od 35 na 50%.

V razpravi je obč. svetovalec Pammer nastopil proti povišanju občinskih doklad, ker bi bili hišni posestniki, ki v Ljubljani pač niso nobeni kapitalisti, preveč obremenjeni. Priporoča, naj se uvede občinski davek na vozne listke električne železnice in naj se Mestna hranilnica pritegne k občinskim stroškom; zniža naj tudi občini Mestna hranilnica obrestno mero. Izjavi, da nemška stranka ne bo glasovala za 50% občinsko doklado, kar pa ni nezaupnica županu, ki si je posebno glede na aprovizacijo pridobil zasluge.

Obč. svetovalec Jeglič želi, naj se ozira obč. svet na prošnjo društva hišnih posestnikov. Poročevalcu se zdę Pammerjevi nasveti pametni. Rezervna zaloga Mestne hranilnice mora znašati 5% vseh vlog, a vloge vedno naraščajo, zato se te višine ne doseže. Ves čisti dobiček bo dobila občina, kadar bo rezervni zaklad Mestne hranilnice dovolj visok. Prav bi pa bilo, če bi se višina pričuvne zaloge znižala, ker tak jameči občina za vse vloge Mestne hranilnice. Dovolj bi bilo, če ima Mestna hranilnica 2 miljona kron visok rezervni zaklad.

Za dnevna zavetišča.

Obč. svetnik Jeglič je predlagal, naj se v proračun sprejme 20,000 K za dnevna zavetišča. Župan je pojasnil, da bo tudi za upravno leto 1917—18 občina dala za dnevna zavetišča, tako kot letos, iz aprovizacijskega zaklada, zato svota za dnevna zavetišča ni v predloženem proračunu. Obč. svetnik Jeglič se je zadovoljil s to obljubo župana.

Mestna zastavljalnica.

Direktorij mestne zastavljalnice poroča: Potrebščine za leto 1916—17 se proračunavajo s 23 tisoč 970 K, pokritje s 26,000 K, prebitek z 2030 kronami.

Mestna klavnica.

Ravnateljstvo mestne klavnice proračunava za leto 1916—17 potrebščine s 77.894 K, pokritje s 86,940, prebitek pa z 9046 K.

Meščanska imovina.

Finančni odsek proračunava potrebščino s 63,749 K, pokritje z 72,154 K, prebitek pa z 8405 K. Podpore meščanom se proračunavajo, in sicer dnevne podpore po 60 vin. z 8500 K, po 40 vin. pa z 2600 K. Podpore iz meščanske imenovine 11,000; upravni stroški pa znašajo 5400 K.

Mestni ubožni zaklad.

Potrebščina mestnega ubožnega zaklada za leto 1916—17 se proračunava s 197,873 K, pokritje z isto svoto. Podpore se proračunavajo: stalne pri mestni blagajni s 25,000 K, pri mestnih očetih s 67,000 K, milostinje s 35,000 K, podpore iz obresti raznih ustanov 800 K, razne občasne podpore 2500 K, zdravila 6000 K, blagotvorne vožnje 1300 K, pogrebni stroški 2000 K. Nadzorstvo, zdravnik in plače uslužbencev Jubilejske ubožnice se proračunavajo s 3220 K; nadzorstvo in uslužbenci ubožnice na Karlovški cesti bodo stali 860 K, lani 400 K. Hrana oskrbovancem obeh ubožnic se proračunava s 34.000 K. Prispevek mestnega zaklada se proračunava s 94,429 K.

Pehotna vojašnica.

Potrebščina se proračunava s 64,541 K, pokritje z 71,322 K, prebitek pa s 6781 K.

Vodovod.

Proračun mestnega vodovoda za leto 1917—18 izkazuje potrebščine 295,000 K, pokritje 375,000 kron; prebitek se proračunava z 80,000 K. Vodovodna naklada se proračunava z 215,000 K, večja poraba vode pa s 140,000 K.

Elektrarna.

Pokritje se proračunava s 648,100 K, potrebščina s 597,630 K 92 v, prebitek znaša 50,469 K 8 v. Pokritje za porabo toka se proračunava s 600,000 K. Izdatek za premog se proračunava z 218 tisoč 300 K; v proračunskem letu 1916—17 se je izdalo za premog 160,285 K 76 v, medtem ko se je bil ta izdatek proračunil s 113 tisoč 800 K, kar kaže, koliko se je cena premogu v tem času zvišala. Premoga potrebuje elektrarna 590 vagonov; vagon stane s skladanjem vred 370 K. Vodovod potrebuje 200 vagonov premoga, vagon se računa s 380 kronami, skupaj 76,000 kron.

Pogrebni zavod.

Upravni odbor mestnega pogrebnega zavoda proračunava potrebščine s 142,436 K 39 vin., pokritje s 182,550 K, prebitek pa s 40,113 K 16 vin.

Mestna priprega.

Upravni odbor mestnih voženj poroča, da se proračunavajo potrebščine s 130,000 K, pokritje pa tudi s 130,000 K.

Cesta na pokopališče k sv. Križu se bo uredila, kar bo stalo 53,414 kron 32 vin. Poročevalec dr. Novak je naznanil, da je Kolinska tvornica odstopila za to potrebni svet brezplačno.

Sprejela se je tudi Francheti-jeva resolucija, naj se kolikor mogoče hitro razširi električna železnica do pokopališča.

Neredno odvažanje smeti.

Obč. svetovalec Ložar graja, ker se smeti tako neredno pobirajo. Po cel teden ni smetarja. (Obč. svetovalec Mali: To je resnično!) Graja, ker ne dobe gostilničarji, ki so končno le tudi gotovo obrtniki, petroleja.

Župan: Kar se more glede na odvoz smeti storiti, se zgodi. Glede na petrolej je pa to urejeno po postavi in ne more gostilničarjem pomagati.

Župan nato zaključi sejo.

Odlikovanja.

Z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje z meči je odlikovan mornariški komisar I. razreda Josip vitez Pogačnik v priznanje izbornega službovanja pred sovražnikom.

Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil črnovoj. poročnik računovodja J. Hočevar.

Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil desetnik 5. drag. polka Fran Ferjanc.

Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila desetnik 7. pp. Franc Blaznik in nadognjičar 7. trd. top. p. Jurij Batič.

Pri 7. lovskem bataljonu. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: podlovec Grum Ivan, tit. patr. vodji Umberger Franc in Vogrič Ivan, lovci Jeraj Ivan Amon Anton, Hauptmann Martin in Hočevar Anton.

Pri 87. pešpolku. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: narednik Smilaj Boltažar, čotovodja Šegula Ivan, desetnik Kraft Viljem, poddesetnika Juvan Franc in Stanjšek Ivan, pešci Filipančič Florijan, Haas Vincenc, Kese Alojzij, Kosanič Miroslav, Canesin Dominik, Duller Avgust, Hercog Anton, Žnidaršič Al., Kotnik Jernej, Regul Maks, Steif Josip, Jesenik Martin, Šmon Fr., Sevšek Franc in častniški sluga Konec Franc ter tit. desetnik Praprotnik Franc.

Farmer ujel nemškega begunca.

Neki farmer je prijel nemškega oficirja Arnold Henkela, ki je pobegnil iz Fort Oglethorpe, Ga. Henkel je prosil farmerja za jed, ki ga je spoznal kot begunca. Ko se je Henkel vrgel aretaciji, ga je farmer obstrelil. Rana je lahka.

Nesreča.

V tovarni tvrdke Cralmers & Williams v Chicago Heightsu se je zrušil samotežnik. Trije delavci so mrtvi in več jih je ranjenih.

General Petain odlikovan.

Pariz, Francija, 30. avgusta. — Predsednik Poincaré je izročil danes vrhovnemu poveljniku generalu Petainu vliki križ častne legije.

Slov. pevsko podporno društvo "ZVON"

SEDEŽ V CLEVELAND (NEWBURG), OHIO.

URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF BLATNIK, 3582 E. 82. St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: GUST STRAJNER, 993 E. 63. St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANDREW ŽAGAR, 3704 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Podtajnik: ANTON GORENC, 7728 Osage Ave., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MIKE VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Zapisnikarica: ROZI MAUER, 3522 E. 82. St., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

MARY GLIHA, 3606 E. 78 St., Cleveland, Ohio.
MARTIN MARTINŠEK, 3559 E. 81. St., Cleveland, Ohio.
FRANK VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI NADZORNIKI:

JOHN FONDA, 7825 Burke Ave., Cleveland, Ohio.
FRANCES ZABUKOVEC, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

VRATAR:

LUDVIK GRUDEN, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

Seja se vrši prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Mike Plutevi dvorani, 3611 E. 84. St., Cleveland, Ohio.

Išče se majnarje

Henriette Coal Mining Company

Llanfair, Cambria County, Penna.

Naše majne so v bližini South Fork, Pa., Windber, Pa. in Johnstown, Pa. ob Pennsylvania železnici, v lepem mestu Llanfair, Pa.

Naši majnarji zaslužijo od $60 do $100 v dveh tednih. Pri nas je stalno delo. — Odprte svetilke. — "Šaft" majna. — Premog je visok od 42 do 45 inčev. — Brez škrlja.

Dobre hiše. — Stanarina $6.50 do $7.50. — Vrtovi. — Najboljše šole v deželi. — Štiri cerkve. — Zabavišča.

Mi vam hočemo dati dobro delo. — Pridite takoj osebno, ali pa pišite za informacije superintendentu

Henriette Coal Mining Company

Llanfair, Cambria County, Penna.

DR. ROSENTHAL, SPECIALIST,

622 PENN AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Dr. Rosenthal, Specialist že čez 20 let. Ako imate kako bolezen iz kateregakoli vzroka, bolno kri, ste nervozni, bolan želodec, ledice, jetra, mehur, revmatizem, mazulje ali kakorkoli drugo bolezen, uprašajte za nasvet Dr. Rosenthala in povedal vam bo če ste ozdravljivi.

POSEBNA PONUDBA za kratek čas in po zelo nizki ceni.

Dr. Rosenthal zdravi z najboljšimi zdravili, ki jih dobi iz Evrope, Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On šeli zdravi le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

ustanovljen v Pittsburghu čez 20 let.

Uradne ure tedensko od 9. zjutraj do 6. popol. Ob četrtkih in sobotah od 9. zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. zjutraj do 3. popoldne.
Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrežite in obdržite to objav

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto $3.50, za pol leta $2.00 in za četrt leta pa $1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.
Salida, Colo. in okolica: Lou. Costello.
Somerset, Colo.: Math. Kernely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Bonič, Jos. Blish in Frank Jurjovec.
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zaletel.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Cirar.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.
North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.
Cherokee, Kans.: Frank Režinik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kerne.
Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.
Mineral, Kans.: Frank Auguština.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Baltic, Mich.: M. D. Likovich.
Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalta.
Detroit, Mich.: Jos. Glasich.
Manistique, Mich. in okolica: John Kotzian.
Chisholm, Minn.: Frank Gorže, Jak. Petrich in K. Zgonc.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Louis Gorže in Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
McKinley, Minn. in okolica: Fr. Bojc.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Sartell, Minn. in okolica: F. Triller.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich.
Roundup, Mont.: Tomaš Paulin.
Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.
Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.
Cleveland, O.: Frank Saksar, Jakob Debevc, Chas. Karlinger, J. Marinčič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.
Lorain, O. in okolica: F. nk Anzelc, Louis Balant in J. Kumše.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Besemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa in okolica: Anton Ipavec.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Rovanšek in Jos. Turk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Sunor.
Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebets.
Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Frank Leben in K. Zalar.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakobich, Z. Jakshe, Klarich Mat., I. Magister, I. Podvasnik in Jos. Pogačar.
Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar.
South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer.
Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolar.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: J. Peternel.
Murray, Utah in okolica: J. Kastelic.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenchan.
Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratnik.
Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, Martin Kos, John Stampfel in Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin, Valentin Marcina in Val. Stelich.

Kaj je vojna?

Rojakom v Ameriki je znana vojna le iz časniških poročil, iz raznih opisov in pripovedovanj, v resnici je pa ne poznajo in niti ne slutijo, kakšne so njene grozote.

Največja zločinstva

kar jih pomni človeštvo, se izvršujejo zdaj v Evropi. Ljudje stradajo, trpe in umirajo ter zastonj čakajo rešitve.

"Boj proti boju"

to bi morala biti deviza vsakega človeka dvajsetega stoletja. Žal, da imajo še vedno največjo besdo vladarji in diplomati, ki po svoji volji delajo in ukrepejo, kar je

slabo za narod.

Med ameriškimi Slovenci bi ne smelo biti niti enega, ki bi ne bral knjige slavne pisateljice Berte Suttnerjeve

"Doli z orožjem!"

Knjig imamo le še malo v zalogi in zato naj jo vsak, ki jo hoče imeti, čimprej naroči. — Stane 50 centov.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn

sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL BOVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode ozralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlato.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal **Avgust Šenoa.**

(Nadaljevanje).

"Kje imamo bana?" zagrmi plemstvo.

"Slavni stanovi!" izpregovori podban Bukovački bojazljivo.

"Ne vprašamo po podbanu, mi vprašamo po banu!" udari Peter Ratkaj s pestjo ljuto ob zeleno mizo.

"Slavna gospoda!" pripomni Petričević. "Velemogočni gospod Gašpar Alapić naznanja po svojem pismu slavni zbornici, da se je odrekel banski časti in da je že ostavko poslal njegovi kraljevi svetlosti v Prago."

"Sramota!" strese se Matej Keglević.

Toda takoj skoči Štefan Gregorijance na noge, pograbi za svojo mogočno sabljo in Keglević takoj umolkne.

"Slavna gospoda!" odzove se bister glas iz kope plemičev in na govorniško mesto se skobaca dozdaj neopažen grbavec.

"Živio, Alapić, živio!" zagrmi po zbornici.

"Slavni stanovi!" začne Alapić. "Srčno mi je žal, da se je zbornica vznemirila vsled mojega pisma, a še bolj mi je žal, ker so me nekateri gospodje nazivali, da sem sirota. Da nisem revež, ve cela kraljevina, ker nisem samo pobijal po Zagorju uporne kmete, ampak je tudi Turčin že okusil mojo sabljo, in sicer ne samo enkrat. In ker nisem več ban in sem presvetli kroni dal na razpolago poglavarstvo naše kraljevine, zato hočem zadnjič govoriti slavni zbornici in se hočem oprati pred plemstvom, ali ako slaba moja beseda najde pred slavnim vašim licem le iskro spoštovanja in ljubezni, zaklinjam vas, slavna gospoda, slušajte čez vse modre besede prečastnih in blagorodnih gospodov komisarjev; saj vem, da nam prinašajo zdravila za naše grde rane."

Z zlobnim posmehom se pokloni Alapić Draškoviću, a zadnji se strese, kakor bi ga bila ugrizniła kača.

"Živio, Alapić!" zakliče plemstvo. "Poslušajmo komisarje!"

Nenadoma se dvigne Draković; oči se mu zasvetijo in smeje se začne govoriti:

"V slogi, slavni stanovi naše dične kraljevine, rastejo male reči, a pride nesloga, pokvari vse. Če me je kdaj bolelo srce, slavna gospoda, boli me zdaj in srce me je prisililo, da sem vam ponovil ta stari pregovor. Jaz zares ne pridem v svojem imenu; presvetli gospod namestnik me je poslal sem in čeprav mi poklic govori, da moram biti samo tolmač presvetle volje, vendar mi ne da srce, da bi ne govoril iz svoje duše, po svojih mislih. A kako bi tudi ne? Ali se nisem rodil med vami, ali nisem sin vaše domovine? Ali nisem o burnih časih stal na čelu te kraljevine ne le s križem, ampak tudi z žezlom? Nisem-li z vami prebdeval noči ter skrbel, da odvratim kugo nevernikov od te dežele? Nisem-li potratil z vami dneve in delal, da zverinski razbojnik proti svetemu križu ne podvrže že več stoletij krščanske pokrajine? Spominjajte se onega dneva, ko sem po previšji milosti stopil prvič pred vas kot ban, ko sem položil desnico na sveti Evangelij, da hočem braniti kraljevino; kako so vam burno postakovala srca, kako so glasno klicala vaša grla in kako so žvenketale vaše junaške sablje! Pri Bogu, ako bi vas bila takrat napadla turška sila, razpršila bi se bila samega strahu, kakor so se razpršili Filisteji pred Gideonom. Kako lepo, kako slavno se je dičilo ime hrvatskega plemstva med krščanskim svetom, ko ste složno pod Franjom Slunjskim, blagega spomina, in tudi pod tukaj navzočim velemogočnim gospodom Gašparjem Alapićem sekali Turke, ko ste kakor železne skale stali proti peklenskim navalom. Nikdar še ni hrvatska zastava doživela toliko slave! A sedaj, o mili Bog, ko se je večni previdnosti dozdelo izkušati vas z velikimi nadlogami, ali ste pravi verniki Kristusovi, zdaj, ko bi moč svetega Duha imela plapolati nad vašimi glavami ter vam ojunačiti srca, zdaj je sovražnik sina človeškega zasejal tuliko nesloge v vaša srca, in če se ne vrne sloga božja v to tužno deželo, opustošil jo bo neverni meč in vas okoval v spone peklenske sile. — Čemu pa je nesloga nastala? Katera krivica se je prizadela deželi? Ne izvrši-li presvetli gospod namestnik vaše želje z milostljivo roko? Ali vam on meri davek? Ne, on tega ne stori. Zapovedal je gospodu banu, naj pozove zbornico, a gospoda in stanovi naj delajo po svoji volji za blagor domovine. Ali ne zbira tujo vojsko, da vam jo pošlje na pomoč? Da, še več! Ali ne zida prejasni gospod Karl trdnjavo Karlovac pri Duboveu s svojimi stroški za vašo obrambo? Po banu vprašujete? Kdo vam ga je vzel, slavna gospoda? Mar-li jaz? Mar-li presvetli namestnik? Ne. Vsak je gospodar svoje volje, vsakdo ve najbolje, kako se bo za svoja dela opravičil pred stolom božjim. In tako tudi velemogočni gospodar Vukovinski. Žali me srčno, da ne sedi po starem običaju na čelu tega dičnega zbora zakoniti predsednik. Tega nisem kriv ne jaz in niste krivi vi. Ali hoče vaše gospodstvo čakati tako dolgo, doler kraljeva milost iz Prage ne postavi drugega bana? Čakati, da vaši poslanci prelete dole in gore, da skličejo junake prot Turčinu? Čakati, da vam — kar Bog ne daj — Turčin postavi svojega bana? Oh, gospoda slavna, odprite oči ter oglejte si vašo okolico! Žalostne prizore bodete videli. Po Ogrski teče potokoma krščanska kri, raz mesto Budimpešto se bleskeče polmesec, Bosna vzdihuje pod turškim kopitom. Slavonija v svoje mdolenjem delu je v sužnosti, ker je ločena od domovine, a sovražnik že pohaja na Kranjsko, po vaši zemlji ter stoji že pred pragom. Ali ni pogorel Cetin, niso padle trdnjave Velika, Kladuša in Zrinj? Ali vam ne živi več v duhu krvavi dan pri Hrastovici? Vi se prepirate o pravilih postav in premetavate zaprašene knjige. Pod nogami se vam kriši ladja, a vi krpate jadra. "Salus rei publicæ suprema lex esto!" (Blagor državni bodi najvišji zakon!) Za Boga, za kralja, za dom! Ali je res izumrl junaški duh vaših dedov in ugasnil žar za sveto vero? Jaz rečem: ni! Naj se kdo dvigne, ki bo rekel, da je — jaz mu porečem v lice, da laže. Temu so ivaši obrazi, jezne vaše oči, ali vprašajte le srce, srce! Vem, da živi v njem staro junaštvo, ki je pripravljeno, skočiti na zatiralca svete vere! Zedinite se, oj slavna gospoda, v staro in nepremagljivo složnost, zedinite modrost in junaštvo z željami presvetlega gospoda in poslušajte me še dalje!"

"Čujmo! Čujmo!" zamrmra plemstvo.

"Štiri trdnjave branijo vas na vzhodu proti Turku", nadaljuje Drašković z mirnejšim glasom, "štiri trdnjave med Dravo in Savo, in sicer: Sisek, Ivanić, Koprivnica in Legrad. Ob tem kamnitem pasu se ni samo enkrat razbil osmanski bes. Hrvatska roka je postavila te trdnjave, hrvatska kri jih je posvetila v oltarje večne slave Jezusove. Bog ne daj, da bi katera padla, da bi si katero osvojil Turčin; pretrgal bi cel trdni pas, neverne čete bi zaplavilo Zagorje in vso okolico, kakor povodenj razlila bi se poganska vojska z juga in Zagreb, dična prestolnica cele Slavonije, moral bi se pokloniti polmesecu. A na glavno trdnjavo Koprivnico upira Turčin svoje oči, njo bo naskočil z vso silo. To potrjujejo verjetni glasovi. Pa Koprivnica je že mnogo pretrpela; utrdbe so slabe in nje je treba popraviti. Poprav je treba tudi drugim trdnjavam. Vrhtega primanjkuje vojske. Meja, katero imamo braniti, je dolga, a turška moč je velika. Zato poroča presvetli gospod Ernst, ki izvršuje tukaj kraljevsko oblast, naj se ne opusti v zbornici odredba, da se pošljejo ljudje radi utrjenja Koprivnice, Ivanića in bližnjih trdnjav, da se zbere nova vojska, da se dovoli novi davek za bojne stroške, a kraljeva mesta da dobe hrane in streljiva ter konjev za cesarske vojake. To je volja prejasnega nadvojvode in modrost visokih stanov, trdno sem uverjen, bo izvršila s pokornim posluhom to voljo, da reši naše krajine turške sužnosti."

Molče sedi plemstvo.

Draković se vsede na stol ter pregleda z ostrim pogledom zbornico in je uverjen, da je ukrotil plameneča srca hrvatskega plemstva.

Leno se dvigne Alapić, ostro pogleda nadškofa.

"Slavna gospoda!" začne z jasnim glasom. "Ne mislite, da vam hočem srce ojunačiti in vas siliti k junaštvu z resnimi besedami, kakor je storil prečastiti gospod nadškof. Vem, da ste junaki, da vaši odločnosti ni treba ostrih ostrog kakor lenemu konju. Ali ne znam govoriti v kinčanih besedah, niti ne znam rabiti finega peresa, moj posel je sablja. Zato, slavni stanovi, hočem govoriti celo kratko. Moram se oprati pred vami. Prečastiti gospod nadškof je rekel, da se mora vsak zagovarjati pred Bogom za svoje čine, a tudi jaz, ker sem iznenadoma ostavil bansko čast in takorekoč zapustil kraljevino na cedilu. Toda ni tega storil prečastiti gospod nadškof sam in morda še o slabši priliki? Ne vem, kako se bo on pravdal z Bogom. Ali jaz, slavna gospoda, nisem pustil bansko čast, da bi postal nadškof, ampak da bi postal navaden plemič, vedno pripravljen potegniti sablje za blagor mile domovine!"

Polkovnik E. Derkle,
član francoskega zdrav. štaba.

"Živio, Alapić!" pozdravijo plemenitaši te besede.

"A odreči sem se moral", nadaljuje bivši ban, "moral vsled svoje vesti. Ker, gospoda moja, bil sem ban samo s sabljo in ne z žezlom, bil sem vojskovodja in ne sodnik ali vladar. Drugič pa je stara reč, da pod eno streho ne moreta biti dva gospodarja. V našem kraljestvu je gospodar cela vojska. V prejšnjih časih je vojski zapovedoval samo ban, a zdaj zapoveduje vsa ktuji general. Po ko sem nekoč vprašal te gospode, kako smejo delovati brez mojega vedenja, proti moji zapovedi, pokazali so mi neke dekrete, da tako želi presvetli nadvojvoda Karl. Ban biti ter ne banovati, biti le mala pičica, tega, slavna gospoda, nisem hotel. Raditega sem ostavil častno mesto, da dobimo novega in celega bana. Zdaj vedo slavni stanovi, da sem čist. Govoril sem!"

Alapić se vsede. Priproste njegove besede vzdramijo celo zbornico in plemstvo udari v burne klice.

"Gospoda moja!" dvigne se nezadovoljno Matej Keglević ter poropoče s sabljo ob tla. "Ne morem sedosti načuditi slavnemu zboru, ki si išče le brezpomembne zabavice ter izgublja z govoričenjem zlati čas. Ali smo se zbrali, da se pravdamo? Kadar povražnik potrka s saboljo na duri, ni čas cepiti dlako o zakonovih modrostih. Treba je delati. To vam bodi zakon. Turčin se ne bo vprašal, vodi-li vojsko ban ali kdo drugi. Turka je treba pobiti, a da ga moremo pobiti, a da ga moremo pobiti, moramo se podvreči volji prejasnega gospoda — —"

"Bana hočemo, brez bana ni zbornice!" plane Peter Ratkaj kvišku.

"Dosti, gospoda!" zahrumi Teuffenbach in zgrabi z roko ljuto za meč. "Nisem pravdoznalec, vojak sem. Ne vprašam po starih listinah, ampak vprašam po krogljah in smodniku. Nisem tukaj, da bi poslušal vaše paragrafe, imam boljše delo. Vojske je treba in novcev je treba; to nam dajte, potem pa delajte svobodno vaše pravice. In to mora biti, ker je tako zapovedal presvetli gospod namestnik!"

In general jezno udari z roko po sablji.

Kakor nevihta skoči na noge vse plemstvo.

"Čemu smo mi?"

"Čemu je zbornica?"

"Ven ž njim!"

"Tako se spoštujejo naše pravice?"

Kakor razburjeno morje je divjala zbornica. Zdaj in zdaj so se hoteli razkačeni plemiči pognati v nerodnega komisarja.

Draković prime Teuffenbacha za rokav in ga potegne na sedež.

(Dalje prihodnjič).

Rad bi izvedel za JOŽEFA BOBNAR, ki biva nekje v Hackett, Pa. Kdor ve, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sam javi. — John Glavič, 14003, Sylvia, Ave., Cleveland, Ohio. (1-6—9)

Stuermer umrl.

Petrograd, Rusija, 3. septembra. Umrl je bivši ruski ministrski predsednik Boris Vladimirovič Stuermer. Bolehal je že dolgo časa. —

Kje je ANTON VOLK? Doma je iz Suhorja pri Št. Petru na Krasu. Pred dvemi je bil tukaj v Clevelandu, kje se sedaj nahaja, mi ni znano. Kdor mi pošlje njegov natančni naslov, dobi $5 nagrade. — Geo. Humer, 996 E. 63. St., Cleveland, Ohio. (4-6—9)

POZOR,

rojaki v Sheboyganu, Wis.!

Pred tremi meseci je bila najdena večja svota denarja. V tukajšnjih listih je bilo že priobčeno, toda pravi lastnik se še ni oglasil. Če je mogoče kdo izmed rojakov zgubil, naj se oglasi pri meni.

H. Svetlin,
1016 St. Clair Ave., Sheboygan.

POTREBUJEM

50 gozdarjev do 8. septembra za rezati lokse in tesati tajse. Plača na šibt $3.10 do $3.30 in za tajse delati pa od kosa. Za pojasnila pišite:

Frank Zalar,
Cheat Haven, Pa.

Pozor, rojaki in znanci v ruskem ujetništvu! Rad bi izvedel za svojega očeta MATEVŽA KNAFELC, doma iz Zagorja na Notranjskem. V pričetku vojne je šel na vojno kot vojnik s svojimi konji na rusko stran in mislim, da je bil ujet precej v začetku vojne. Zatorej prosim cenjene rojake v ruskem ujetništvu, da mi kdo poroča o njem, ali pa naj se sam oglasi svojemu sinu. Moj naslov je tako-le: Luka Knafelc, R. F. D. 1, Box 104 a, Turtle Creek, Pa. U. S. America. (4-6—9)

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh bratov PETRA in ANDREJA ŠINIGOJ, doma iz Zalovšč pri Dornbergu na Primorskem. Pred enim letom sem čul, da se nahaja Peter v srbskem in Andrej pa v ruskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve kaj o njih, da mi naznani, za kar se že vnaprej zahvaljujem, ali pa naj se sama javita na naslov: Ivan Šinigoj, 1831 W. 21. Place, Chicago, Ill. U. S. America. (4-6—9)

Išče majnarje z družinami.

Loyalhanna Coal and Coke Company

ONNALINDA, CAMBRIA CO., PA.

Železniška postaja Lloydell, Pa., Pennsylvania R. R. proga, blizu **South Fork, Pa.** ali **Windber, Pa.**

Mi plačamo unijsko plačo. Mi imamo stalno delo v naših jamah in vsi naši majnarji zaslužijo zelo dobro plačo.

Fine hiše za prejemno najemnino. Onnalinda, Pa. je lep majhen kraj, idejalni prostor za majnarje z družinami, ki žele živeti v lepi in zdravi okolici. Šole, cerkve in razvedrila v bližini.

Vprašajte ali pa pišite za nadaljna pojasnila Superintendentu

Loyalhanna Coal and Coke Co.,
ONNALINDA, PA.

Rad bi izvedel za moje tri prijatelje: FELIKS KRAMAR, LUKA TIŠLAR in FRANK ROBNIK. Skupaj smo bili leta 1904 v Roslynu, Wash. Prosim, če kateri sam bere ta oglas, da se mi sam javi, če pa kdo drugi ve za katerega izmed omenjenih, naj mi blagovoli naznaniti. Lawrence Krebs, Box 73, Cliff Mine, Pa. (30-8—1-9)

Rad bi izvedel za naslov moje sestrične ANE BAUER, zdaj omožene NOVAK. Doma je iz Grivca, Fara pri Kostelu, okraj Kočevje. Pred tremi leti se je nahajala v Kansas City, Kans. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nje naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sama oglasi. — John Bauer, Thompson No. 1 Store, Republic, Pa. (1-5—9)

Rad bi izvedel za naslov JOHNA BARBA, podomače Mežnarjev iz Podbož na Primorskem. Če kdo izmed rojakov ve, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sam oglasi. — Joe Liubich, Box 275, Sheffield, Pa. (31-8—3-9)

POZOR ČITATELJI!

HIPNOTIZEM

Cena knjigi je s poštnino 35c, SLOVENSKA KNJIGARNA [illegible]

LAHKO STE OZDRAVLJENI!

Pridite k meni -- Jaz vam povrnem vaše zdravje.

Jaz imam najboljše pripomočke za zdravljenje vsakovrstnih bolezni.

X-žarki (električna) preiskava

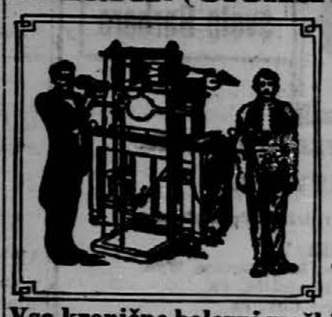

JAZ SEM najstarejši kristjanski specijalist v Pittsburgh, Pa.: 37 let skušuje v zdravljenju bolnikov.

JAZ VAM BOM povedal ako morete biti ozdravljeni brez dvomljenja in ozdravil vas bom, ako se ni posrečilo mlajšim ali neizkušenim zdravnikom.

JAZ RABIM najboljše in najuspešnejše zdravila pri zdravljenju mojih bolnikov.

JAZ IMAM svojo lekarno in laboratorij, vse najboljše za bolne ljudi.

Začudili se boste kakor hitro zamorete biti ozdravljeni. En sam obisk vam bo zagotovil mojo sposobnost in prepričali se boste zakaj imam uspeh v kratkem času.

Vse kronične bolezni moških in ženskih zdravim uspešno.

NIZKE CENE. PREISKAVA IN NASVET ZASTONJ. Govori se slovensko.

Uradne ure: od 9. zjutraj do 8. zvečer ob nedeljah samo od 10 do 2 ure popol.

PROF. DOCTOR B. F. MULLIN
SPECIALIST
411 — 4th Avenue

naslovi pošlje
PITTSBURGH, PA.

Izrežite ta oglas in prinesite ga s seboj ko pridete k meni. 32

IČČE SE MAJNARJE

Duncan-Spangler Coal Co.
Spangler, Cambria County, Pa.

8 urno delo in **najboljša plača ter točno.** Central Penna. Bituminous Operators Association in The United Mine Workers of America. Dobre hiše, nizka najemnina. Stalno delo.

Naši majnarji zaslužijo od 70 do 100 dolarjev v dveh tednih.

Kdor prinese potrdilo od vožnje mu povrnemo in potem po $1.00 na teden uračunamo.

Pridite ali pa pišite na Duncan-Spangler Coal Comp., Spangler, Cambria County, Pa. ali na John Reilly, Superintendent, Spangler, Cambria County, Pa. Postaja je Cresson, Pa.

Spangler leži blizo mesta Barnesboro, Pa.

CHROMATIC HARMONIKE

najnovejšega sistema se dobe pri:

Joseph Russ,
3926 St. Clair Ave., Cleveland, O
(8x 2x v t 21—8)

Prav rad bi izvedel za svojega bratranca JOSIPA TULL in prijatelja PETRA PURGER. Oba sta doma iz vasi Mačkoje pri Trstu. Vsi trije smo prišli skupaj iz starega kraja l. 1907. Prijatelj je pred kratkim stanoval na 414 Ave. S, Bogalusa, La., bratranec pa pred 8. leti v Los Angeles, Cal. Prosim, če kdo ve za katerega, da mi naznani njegov naslov, ali naj se pa sama oglasita. — Geo. Tull, 758 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (31-8—3-9)

Povejte svojim prijateljem.

Kako je naravno zdravilo

EVROPEJSKIH DEVET RASTLIN

dalo pomoč v slučaju želodčnih bolezni, revmatizma, zaprtja, neprebave, neredu v ledican, mehurju in jetrah. Kako čudovito zdravilo da so in kako zabranijo bolezni. **EVROPEJSKIH DEVET RASTLIN** deluje milo in prijetno na prebavne organe želodec, ledica, jetra, kri in črevo. Pošljite po eno škatljo še danes. Cena $1.00.

GUENTHER DRUG COMPANY,
Dept. C.
6430 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

PRIPOROČILO.

Rojakom v Pennsylvaniji in West Virginiji naznanjamo, da jih bo obiskal naš rojak

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdavati pravomočna potrdila. Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo in upamo, da mu bode šli na roke.

S spoštovanjem
Upravništvo "Glas Naroda".

OPOMIN.

Opozarjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg do 15. septembra. Kdor tega ne upošteva in mi dolguje, bo objavljen po vseh slovenskih listih.

Frank Miglič,
Box 38, Beaverdale, Pa.
(1-5—9)

Iščem moža moje hčere JANEZA PETROVČIČ, ki se nahaja v ruskem ujetništvu. Na ta-le naslov sem mu pisal: Petrovčič Johann, Kriegsgef., pošta Aleksjevskoje, Tomskoj gubernii Tomskago ujezda, Selo Karnasak, Sibirien, Russland. Če kdo ve, kje je zdaj, naj mi javi, za kar mu bom zelo hvaležen. — John Pire, Camp 13, Slaty Fork, W. Va. (1-5—9)

Iščem svoja dva prijatelja JOŽEFA ČERIN, doma iz Medvod na Gorenjskem, in ANDREJA JAMNIK. Prvi je bil par let nekje v Pennsylvaniji, drugi pa nekje v Wisconsinu. Poročati jima imam nekaj važnega, zato prosim, da se mi oglasita, ali pa če kdo ve za nju naslov, da ga mi naznani. — Andrew Založnik, Box 388, Davis, W. Va.

Prosim cenjene rojake, če kdo ve kaj o mojih dveh bratih JANEZU in MARTINU ŽUPEC. Doma sta iz Semiča, okraj Črnomelj. Janez je bil ranjen v Galiciji 10. septembra 1914 in potem je bil v bolnišnici na Dunaju. Če kdo izmed ujetnikov kaj ve, naj mi poroča, za kar bom hvaležen, ali naj se pa sama oglasita, ako bosta to čitala. — Joseph Župec, 284 E. 16. St., Flatbush Sta., Brooklyn, N. Y. (1-5—9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JANEZA ŠKOF, doma iz Dolenje vasi pri Cirknici na Notranjskem. Nahaja se nekje v ruskem ujetništvu od začetka vojne. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi pošlje, za kar mu bom zelo hvaležen. — Frank Škof, Camp 13, Slaty Fork, W. Va. (1-5—9)

Rad bi izvedel za svoja dva brata FRANCETA in ALOJZIJA ADAMIČ, doma iz Male Račne, fara Kopanj, Dolenjsko. Nahajata se v ruskem, francoskem ali italjanskem ujetništvu. Če kdo izmed ujetnikov ve za naslov katerega, naj mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen.— Joseph Adamič, Box 292, Ely, Minn. (1-5—9)

Lahko se ozdravite

Ako ste bolni, pridite k meni.

Jaz imam najfinejše aparate za zdraviti vsako bolezen.

PREISKAVA Z X-ŽARKI.

Jaz vam povem, če morete biti ozdravljeni ali ne,

Jaz vam povem natančno, kaj je pravzaprav vaša bolezen,

Jaz rabim le najnovejše znanstvene metode in iznajdbe,

Jaz imam sam leke in laboratorij,

Jaz rabim le pravi Neosalvarsan, 914 in 606,

Jaz ozdravim, ako drugi ne morejo

Začudili se boste, kako hitro boste ozdravljeni. Jaz sem špecialist s večletno skušnjo in vem, kaj napraviti za vas.

ZDRAVIM USPEŠNO VSE KRONIČNE MOŠKE IN ŽENSKE BOLEZNI.

Posvetovanje in nasvet zastonj.

URADNE URE: [illegible]

PROF. DOCTOR SLOAN
SPECIALIST
406 SIXTH AVENUE

Cor. Smithfield St.
PITTSBURGH, PA.

SLOVENSKO

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHAR, 674 Absay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomožni tajnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomožni blagajnik in zaupnik: ANT. HOCHEVAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pa pošilja edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmery & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se zamore napako popraviti.

UMETNI JAHAČ

-: ROMAN :-

13 (Nadaljevanje).

— Meso bo postalo čisto mrzlo. — je rekel stari, ki se navidez ni brigal za nobeno drugo stvar. — Kje pa je zopet ostal Jurij? — Človek mora še ter par koščkov požreti v taki naglici.

— Le jej, — je odvrnila ženska. — Jaz nisem lačna.

— Nisi lačna? — In po teh naporih? — se je čudil starec. — Človek vendar ne more živeti od zraka.

— Saj sem rekla, da ne.

— No, meni je vseeno. — Toda povem ti jaz sem lačen.

Po teh besdah je vrgel svoj klobuk v kot, šel je po vrč piva in po steklenico žganja.

Ko se je dobro založil z vsem, je sedel v kot in začel premišljevati. —

Ona je hitro hodila semtertja po sobi.

Nekaj časa jo je gladal, potem jo pa vprašal:

— Kaj ti je vendar Marta, da si tako nemirna? — Zakaj se še nisi obleka? — Za božjo voljo, postoj vendar malo. — Človeku se mora zmešati v glavi.

Marta ni sedla in mu ni odgovorila. — Naenkrat je pa obstala in začela poslušati pri vratih.

Starec je odkimal, izpil na dušek čašo žganja in rekel slednjič z mirnim glasom:

— Poslušaj, Marta!

Po dolgem premoru je odvrnila:

— Kaj je?

— Poslušaj, Marta, jaz pa vem, o čem premišljuješ!

— O čem bi premišljevala?

— Tebi se vrti po glavi Georgijev načrt.

— No, in kaj bi bilo, če bi tudi premišljevala o tem?

— Jaz dobro vem, da se ti ne dopade. — Toda, če ga človek natančno opazuje, ni načrta tako napačen. — Jaz se že zdaj staram, ti se boš pa v kratkem začela. — In vrjameš, rad bi se že enkrat malo odpočil.

Marta ga je pogledala z dolgim pogledom in mu ni odgovorila. —

Strec je pil in kimal.

— Čudno življenje je to, čudno. — Ljudje se nam smejejo in zabavajo z nami. In samo par grošev plačajo za to, da mi uničujemo naše življenje.

— Saj pravim, to so kanalje, proklete kanalje.

Starec si je podprl glavo in začel strmeti v luč.

Marta je še nekaj časa hodila, potem je pa obstala pred njim. On jo je začuden pogledal.

— Kaj hočeš?

Visoko se je vzravnala, položila svojo belo roko na mizo in rekla s sikajočim glasom:

— Poslušaj, nekaj te bom vprašala.

— Dobro, le vprašaj. — Kaj je?

— Ali hočeš res postati kmet?

— Zakaj pa ne? — Meni je vseeno. — Rajše sem kmet kot pa pajac.

— Potem pa pojdita med svoje krave in ovce! — je vzkliknila mlada žena in jezno udarila po mizi. — Jaz odbro vem, kaj dolgujem sebi in Jozefini. — Rada bi poznala nekoga!

— Koga bi rada poznala?

— Onega, ki bi me hotel prisiliti, da bi živela med krompirjem in zeljem.

Medtem so se vrata odprla in vstopil je George Bertrand.

Na vsak način je moral slišati zadnje besede, ker je stopil k nji in rekel s svečanim glasom:

— Ne, draga moja, nikdo te ne more siliti. — Nikdo na svetu? Če hočeš pustiti svojega moža, da bo sam hodil po svetu in da si bo sam odločeval boljšo usedo, potem ga pusti. — Bog s teboj! — Ne boj se, jaz ti ne bom branil.

— Ne? — se je začudila ženska in ga prestrašeno pogledala. — Ne?

— Ne boj se, res ne!

— Ali imaš v sebi toliko moči, da bi se lahko ločil od mene in od Jozefine?

— Od Jozefine? — Ne.

Po teh mirno izgovorjenih besedah je sedel na stol poleg vrat.

— Ne od Jozefine? — je vzklinila Marta jezno. — Katera sila na svetu more ločiti mater od otroka?

— Da, je taka sila, in jaz jo prav dobro poznam.

— Povej, katera?

— Postava.

— Kako misliš? Jaz te ne razumem.

— Ker je otrok star sedem let, pripada očetu.

— Ne. Jozefine mi pa ne smeš vzeti — je odvrnila žena in zaškripala z zobmi. — Vse mi lahko vzameš, samo nje ne. — Ti prav dobro veš, da ne morem živeti brez tega otroka, da ga imam rada kot punčico v svojem očesu.

— Jaz sem ti le pojasnil pravico.

— Ne, ne! — S tem da bi mi vzel otroka, bi me umoril!

— Saj ti ga nočem vzeti — je odvrnil George in pristopil k nji. —

— Kako da ne? — Saj si vendar ravno prej rekel.

— Ne, nikakor ne. — Ali ti nisem že toliko časa pripovedoval, na kašen način lahko vstanoviva najinemu otroku lepše življenje in boljšo bodočnost.

— O, to je seveda nekaj drugega!

— Kaj bi bilo drugega?

— Seveda je!

— Ali te ni Jozefina sama prosila, da pustiš to življenje? — Ali ti ni rekla, da bi rada živela v prosti naravi? — Ali ti ni, dasiravno je še otrok, neštetokrat povedala, da se ji studi ploskanje in odobravanje od strani občinstva? — Marta, ti še ne poznaš prave družinske sreče! — Ti živiš samo za občinstvo, ki te sedaj morda občuduje. — Za ono občinstvo, ki niti solze ne bo potočilo niti za tebe niti za menoj, če se slučajno ponesrečiva.

— Nimaš prav, George!

— Zakaj ne?

— Kaj mi je mar, kaj bo po moji smrti! — Kaj me briga, če me ljubijo ali sovražijo? — Moje je samo to življenje in samo temu življenju pripadam. — Kaj me briga po smrti ljubezen ali sovraštvo mojega občinstva?

— Kaj pa ja? — Kaj pa tvoj otrok? — je vzkliknil George.

— Če bi me res ljubila, bi me tako ne mučila. — Ti prav dobro veš, da jaz nisem za na kmete. — Jaz bi le rada poznala človeka, ki bi naju prisilil, da bi šla.

— Saj vendar veš, da se vsak človek lahko ukloni — je odvrnil George.

— In naj se uklonijo vsi ljudje na tem božjem svetu, jaz se še nisem in se ne bom.

— Ne vrjamem, draga moja.

— Jaz pa vem in te svarim, da nikar ne poskusi, kajti prepričana sem, da bi se prej ali slej kesal.

— Nikar se ne razburjaj. — Zaenkrat se samo pogovarjava. — Dozdaj se še nisem poslužil sile, in uverjena bodi, da se je tudi v prihodnje ne bom.

— Rekla sem ti: — poskusi in žal ti bo.

— Še nekaj ti moram pojasniti.

— Dobro, pojasni.

— Zdaj je že prepozno, da bi se o tem pogovarjala.

— Zakaj bi bilo prepozno?

— Nocoj sem po predstavi prodal zadnjega konja, razen onih, seveda, katere nameravam vzeti seboj. — — Jutri zjutaj bomo odšli iz tega kraja. — Od jutri naprej ne bomo obiskali nobenega semnja več.

— Da, nekaj takega se mi je zdelo.

— Jutri zjutraj bom družbo razpustil in izplačal ljudi.

— Še nekaj te bom vprašal, dokler sva oba mirna in dokler se lahko pogovarjava.

— Dobro, le vprašaj.

— Ali misliš, da bova šla jaz in Jozefina s teboj?

In ko je govorila Marta te besede, je trepetala po vsem telesu. George jo je pogledal. — Gledal jo je dolgo, dolgo časa, potem je pa mirno in hladno odvrnil:

— Morala boš iti.

— Zakaj?

(Dalje prihodnjič).

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y,

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postrešeni.

MODERNO UREJENA

Tiskarna Glas Naroda

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y

OPOMIN ADAMA VOJENICA.

Spoštovani gospodje:—

Najprije zahvaljujem gospodu Bogu in Vam, ki ste iznašli tako slavno in znamenito stvar **BOLGARSKI KRVNI ČAJ**, ki je rešil na tisoče ljudi od bolezni. Slava naj Vam bo na veke, ki nudite narodu tako stvar in zato jaz svarim rojake, da ne gredo tam, ki slepijo narod in vzamejo od človeka od $10.00 do $15.00 brez uspeha.

Ta in na tisoče enakih pisem priča o čudovitem činu **BOLGARSKEGA KRVNEGA ČAJA.**

Ena velika škatlja Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja 5 mesecev za 1 dolar, šest škatelj za 5 dolarjev kamorkoli pošlje

Marvel Products Company,

9 Marvel Building,

PITTSBURGH, PA.

Opomba: Ako hočete pošiljatev zagotoviti, pošljite 10c. več

HARMONIKE

oudist zakrikekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva, brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovensko govoreči špecialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

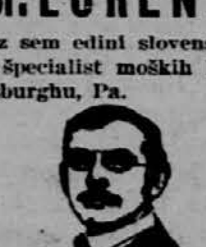

Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popol. V nedeljo od 10 dop. do 2. popol.

DR. LORENZ,
specialist moških bolezni,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulico,
Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJAKI

[illegible]

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1917 zastonj.

JAKOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v zapadnih državah, Wyoming, Utah, v Cooradi, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Plesko,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko, posebno še, kar ima poizgubljeno leto nazaj.

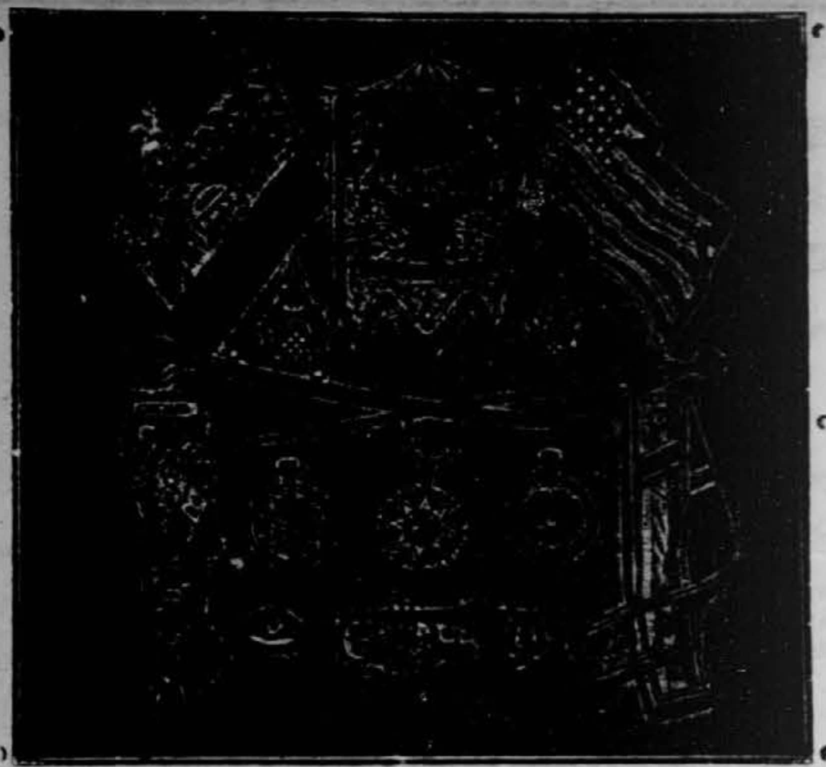

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalije, godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, verižice, privesk-, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Uprašanje stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.

Cenike več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO.,

156 Chestnut St., CONEMAUGH, PA.

DOCTOR KOLER

638 PENN AVE., PITTSBURGH, PA.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, špecialist v Pittsburghu, ki ima 23letno prakso v zdravljenju vseh bolezni.

Zdravi z glasovitim zdravilom 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalese.

Kakor hitro opazite na sebi oslabelost, ne čakajte, ampak pridite takoj in jaz vam bom povrnil moč in zdravje.

Vodenico, kilo ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, srbečico, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradne ure: od 9. do 8. Ob nedeljah od 9. do 3.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Cerkvena zgodovina	—.70
Hitri računar	—.40
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Sadjereja v pogovorih	—.25
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kletar	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Bodi svoje sreče kovač	—.50
Doli z orožjem	—.50
Fabiola	—.50
Miklova Zala	—.50
Pegam in Lambergar	—.30
Slovenske novele in povesti	—.30
Socializem	—.15
Socijalna demokracija	—.10
Trojka	—.50
Vojna na Balkanu 13 zvez.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.70

RAZGLEDNICE:

Newyorške s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne komad po	—.03
ducat po	—.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali	—.10
veliki	—.25
Avstro-Italijanska vojna mapa	—.15
Balkanskih držav	—.15
Evrope	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$3.00
Vojni atlas	—.25
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.25
Velika stenska mapa U. S. na na drugi strani pa celi svet	$3.00

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov,

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE $3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA $3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.